

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Jozefscollege te AALST

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Pedagogisch geheel	35915-125997-126714
Instellingsnummer	35915
Instelling	Sint-Jozefscollege
Directeur	Arie DE RIJCK
Adres	Pontstraat 7 - 9300 AALST
Telefoon	053-79.04.41
Fax	053-79.01.06
E-mail	arie.derijck@sjcaalst.be
Website	http://www.sjcaalst.be
Bestuur van de instelling	VZW Sint-Jozefscollege
Adres	Pontstraat 7 - 9300 AALST
Scholengemeenschap	SGKSO SALEM
Adres	Pachthofstraat 3 - 9308 GIJZEGEM
CLB	Vrij CLB Aalst
Adres	Langestraat 12 - 9300 AALST
Dagen van het doorlichtingsbezoek	22-04-2013, 23-04-2013, 24-04-2013, 25-04-2013, 29-04-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	29-04-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	14-06-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Hilde De Rijbel
Teamleden	Erik De Bou Marc D'hoop Marina Droessaert Gino Malfait Monique Van der Straeten Veerle Vonderlynck Liesbet Waumans
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	Reginald Leper

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	4
1 SAMENVATTING	6
2 DOORLICHTINGSFOCUS.....	8
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	9
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	10
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	10
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	10
3.1.1.1 Chemie in aso tweede graad in de studierichting Economie (leerplan D/2006/0279/039)	10
3.1.1.2 Engels in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (leerplan D/2006/0279/041)	12
3.1.1.3 Frans in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/014)	14
3.1.1.4 Frans in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (leerplan D/2006/0279/005).....	15
3.1.1.5 Fysica in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2006/0279/058)	17
3.1.1.6 Geschiedenis in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/037) en in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Economie-wetenschappen, Grieks-Latijn, Grieks-wiskunde, Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wetenschappen, Sportwetenschappen, Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2001/0279/006)	19
3.1.1.7 Grieks in aso tweede graad in de studierichting Grieks-Latijn; Grieks en Latijn in aso derde graad in de studierichtingen Grieks-Latijn, Grieks-wiskunde, Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen en Latijn-wiskunde (leerplannen D/2006/0279/003 en D/2006/0279/038)	22
3.1.1.8 Latijn in de eerste graad in het keuzegedeelte in het eerste leerjaar A en in de basisopties Grieks-Latijn en Latijn (leerplan D/2011/7841/001)	24
3.1.1.9 Lichamelijke Opvoeding in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/004)	25
3.1.1.10 Lichamelijke Opvoeding in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen, Economie-wetenschappen, Grieks-Latijn, Grieks-wiskunde, Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen, Latijn-wiskunde, Moderne Talen-wetenschappen, Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2008/7841/039)	26
3.1.1.11 Lichamelijke opvoeding en sport in de derde graad in de studierichting Sportwetenschappen (leerplan D/2006/0279/027)	27
3.1.1.12 Muzikale opvoeding in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/02)	28
3.1.1.13 Natuurwetenschappen in aso derde graad in de studierichtingen Grieks-Latijn, Latijn-moderne talen en Economie-moderne talen (leerplan D/2006/0279/012)	30
3.1.1.14 Techniek in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/017)	32
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	34
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	34
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	35
4.1 Professionalisering	35
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	35
4.2 Begeleiding	36
4.2.1 Leerbegeleiding	36

4.3	Evaluatie.....	37
4.3.1	Evaluatiepraktijk	37
4.3.2	Rapporteringspraktijk	38
5	ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	40
6	STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	42
6.1	Wat doet de school goed?.....	42
6.2	Wat kan de school verbeteren?	42
6.3	Wat moet de school verbeteren?.....	42
7	ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG	43
7.1	Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	43
7.2	Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	43

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van structuuronderdelen om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan. Hierbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Sint-Jozefscollege is één van de Vlaamse Jezuïetencolleges en is gelegen in het stadscentrum van Aalst. De school is administratief opgesplitst in drie entiteiten die samen één pedagogische eenheid vormen met een ruime waaier aan studierichtingen in het algemeen secundair onderwijs (aso). In de lijn van haar opvoedingsproject streeft de school naar de volledige zelfontplooiing van jongeren door een brede algemene vorming te bieden en dit als voorbereiding op het hoger onderwijs.

De attesteringsgegevens bevestigen dat de school slaagt in haar doelstelling: de overgrote meerderheid van de leerlingen stroomt vlot door in de eigen school, waarna bijna allen hun studies vervolgen in het hoger onderwijs. Het aantal afgestudeerden van het aso dat het eerste academiejaar met succes beëindigt, scoort hoger dan de Vlaamse referentiewaarden.

Het erkenningsonderzoek heeft uitgewezen dat in een behoorlijk aantal vakken de leerplandoelstellingen voldoende worden gerealiseerd. Toch voldoet de leerplanrealisatie voor een aantal vakken niet: lichamelijke opvoeding in de eerste graad A-stroom, Engels in Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen, lichamelijke opvoeding en sport in Sportwetenschappen en natuurwetenschappen in Economie-moderne talen, Grieks-Latijn en Latijn-moderne talen. Deze tekorten, uitgezonderd het tekort voor lichamelijke opvoeding en sport in Sportwetenschappen, geven aanleiding tot een in de tijd beperkt gunstig advies en worden door de inspectie opgevolgd.

Onvoldoende leerplangerichtheid, gekoppeld aan een gebrek aan gelijkgerichtheid, liggen aan de basis van deze tekorten. Enkele van de betrokken vakgroepen bewaken onvoldoende de kwaliteit van hun curriculum en de inhoudelijke samenhang van hun vak met de leerplandoelstellingen als referentiekader. Belangrijke randvoorwaarden voor het aanbieden van kwaliteitsvol onderwijs zoals een goed uitgebouwd professionaliseringsbeleid, een adequate leerlingenbegeleiding en het engagement van de personeelsleden, zijn nochtans in de school aanwezig. Er heerst ook een positief leer- en leefklimaat en de praktisch-organisatorische werking van de school verloopt gestroomlijnd. Beleidsmatige onderwijskundige aanbevelingen worden echter niet altijd gelijkgericht opgevolgd, met een uiteenlopende leerplanrealisatie als gevolg.

In het kader van haar professionaliseringsbeleid streeft de school naar het versterken van de vakbekwaamheid bij haar onderwijzend personeel. In een nascholingsplan worden jaarlijkse prioriteiten en individuele vakgebonden noden opgenomen. Door nascholing als vast onderwerp te programmeren op vakvergaderingen en in functioneringsgesprekken houdt men de aandacht hiervoor scherp. Met extra middelen en een flexibele planning tracht het beleid deskundigheidsbevordering aan te moedigen. Hoewel leraren deze aanmoediging ter harte nemen, blijven er toch leraargebonden verschillen, ook op het vlak van de implementatie van de nieuw verworven inzichten in de klaspraktijk.

De leerbegeleiding steunt op een schoolbrede visie op leerlingenzorg die geconcretiseerd is in een aantal richtinggevende documenten en een prioriteitenplan. Aan de prioriteiten worden evenwel nog geen operationele en meetbare doelen gekoppeld, wat de effectmeting op beleidsniveau bemoeilijkt. De individuele ondersteuning en opvolging van leerlingen gebeuren daarentegen nauwgezet en adequaat. De school besteedt ruime aandacht aan preventieve en curatieve leerbegeleiding. Op vakniveau vertaalt dit zich in vaktips, strikte opvolging van handelingsplannen en verscheidene remediëringsinitiatieven.

De evaluatie- en rapporteringspraktijk worden vooral organisatorisch ondersteund via duidelijke afspraken en richtlijnen. De aansturing en opvolging van de inhoud van de evaluatiepraktijk gebeurt in veel mindere mate. De schoolleiding stuurt wel aan op leerplangericht en representatief evalueren en legt voor de uitvoering de verantwoordelijkheid bij de vakgroepen. De evaluatiepraktijk van beginnende leraren wordt systematisch opgevolgd, van vastbenoemde leraren enkel situationeel, bijvoorbeeld in geval van opvallende studieresultaten. Uit de vakdoorlichtingen blijkt dat de kwaliteit van de evaluatie leraarafhankelijk sterk verschilt. Er zijn nog geen schoolbrede afspraken uitgewerkt voor de evaluatie van

de onderzoekscompetentie in de verschillende polen. De klassenraden zijn verantwoordelijk voor de koppeling van de evaluatie aan de remediëring. De informatiewaarde van de rapportcommentaren is op dit vlak echter veeleer beperkt.

De school voert een participatief beleid waarin personeelsleden, volgens één van de doelstellingen van het opvoedingsproject, de vrijheid maar ook de verantwoordelijkheid hebben actief mee vorm te geven aan het schoolbeleid. Hiertoe heeft het directieteam een transparante organisatiestructuur opgezet en moedigt ze werkgroepen en vakgroepen aan tot participatie. Samen met de personeelsleden werden visieteksten uitgeschreven voor enkele specifieke beleidsdomeinen. Deze werden nog niet geconcretiseerd in operationele doelstellingen, maar een prioriteitenplan brengt de jaarlijkse aandachtspunten in kaart.

De school hecht belang aan kwaliteitsbewaking en verzamelt en analyseert hiervoor gegevens over heel wat aspecten van de schoolwerking. Ze toetst ook de kwaliteit van haar onderwijs af door deelname aan externe audits en peilingen. Op vakgroepniveau is de cultuur van zelfevaluatie nog niet ingeburgerd. De leerlingresultaten worden hier te weinig benut om het eigen onderwijskundig functioneren te toetsen.

Groeikansen voor de school liggen in de aansturing en opvolging van de processen op vakniveau en in de concretisering van visieteksten in meetbaar geformuleerde doelstellingen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	Frans, geschiedenis, lichamelijke opvoeding, muzikale opvoeding, techniek	Latijn
Graad 1 Grieks-Latijn	Frans, geschiedenis, lichamelijke opvoeding, muzikale opvoeding, techniek	Latijn
Graad 1 Latijn	Frans, geschiedenis, lichamelijke opvoeding, muzikale opvoeding, techniek	Latijn
Graad 1 Moderne wetenschappen	Frans, geschiedenis, lichamelijke opvoeding, muzikale opvoeding, techniek	
Graad 2 ASO Economie	chemie	
Graad 2 ASO Grieks-Latijn		Grieks
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	Engels, Frans, geschiedenis, lichamelijke opvoeding, natuurwetenschappen	Engels, Frans
Graad 3 ASO Economie-wetenschappen	fysica, geschiedenis, lichamelijke opvoeding	fysica
Graad 3 ASO Grieks-Latijn	geschiedenis, lichamelijke opvoeding, natuurwetenschappen	Grieks, Latijn
Graad 3 ASO Grieks-wiskunde	geschiedenis, lichamelijke opvoeding	Grieks
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	Engels, Frans, geschiedenis, lichamelijke opvoeding, natuurwetenschappen	Engels, Frans, Latijn
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	fysica, geschiedenis, lichamelijke opvoeding	fysica, Latijn
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	geschiedenis, lichamelijke opvoeding	Latijn
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	Engels, Frans, fysica, geschiedenis, lichamelijke opvoeding	Engels, Frans, fysica
Graad 3 ASO Sportwetenschappen	geschiedenis, lichamelijke opvoeding	sport
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	fysica, geschiedenis, lichamelijke opvoeding	fysica

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 *Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?*

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 **Chemie in aso tweede graad in de studierichting Economie (leerplan D/2006/0279/039)**

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden volledig en evenwichtig gerealiseerd. Er is veel aandacht voor leerbegeleiding.

Onderwijsaanbod De leerplandoelstellingen worden volledig en evenwichtig aangeboden. Voor sommige onderdelen wordt de lat hoger gelegd dan het leerplan vereist. Conform de verwachtingen van het leerplan, vormen stoffen en producten uit de alledaagse leefwereld van de leerlingen het uitgangspunt van de lessen. Het aanbod is actueel en gericht op het begrijpen van toepassingen in de samenleving.

De leerlingen krijgen inzicht in het natuurwetenschappelijk denken en in de basisconcepten van de chemie. Demonstratie- en leerlingenexperimenten ondersteunen hen bij het ontwikkelen van vaardigheden in het onderzoekend leren en leren onderzoeken. Er zijn verdienstelijke aanzetten tot het uitwerken van een leerlijn voor onderzoeksvaardigheden en de daaraan gekoppelde attitudes. Opdrachten voor leerlingenexperimenten worden opgesteld volgens de OVUR-methode waardoor leerlingen het proces van oriënteren, voorbereiden, uitvoeren en reflecteren bij elke experimentele opdracht doorlopen.

In het eerste leerjaar van de tweede graad gebeurt de implementatie van het nieuwe leerplan (sinds september 2012) vlot.

Uitrusting De school beschikt over de noodzakelijke leermiddelen en ICT-uitrusting voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. De uitrusting wordt passend ingezet om het onderwijsleerproces te ondersteunen. Er wordt veel aandacht besteed aan veilig werken met toestellen en materialen.

Het aantal wetenschapslokalen is niet afgestemd op het aantal lessen wetenschappen dat de school organiseert, waardoor niet alle lessen kunnen plaatsvinden in een lokaal met voorzieningen voor de leerlingen. Bereidheid van leraren om leermiddelen geregeld te verplaatsen, ICT-voorzieningen in alle klassen en lokaalwissels voor leerlingenpractica zorgen ervoor dat ook het experimentele luik van het vak aan bod kan komen.

De schoolleiding beseft dat dit een tijdelijke situatie is en nam initiatieven voor het bouwen van een extra wetenschapslokaal. De plannen liepen recentelijk spaak omwille van de regelgeving op geklasseerde monumenten. De noodzakelijke brandbeveiliging in de aangrenzende hal kan daardoor niet worden uitgevoerd. Voor een aantal nieuwe opties is nog

geen concreet tijdpad uitgezet.

Evaluatiepraktijk De leerlingenevaluatie is afgestemd op de leerinhouden, maar vertrekt nog niet expliciet vanuit de leerplandoelstellingen. De aangeboden leerinhouden komen in toetsen en examens wel evenwichtig aan bod. Het gevraagde beheersingsniveau is in een aantal opgaven beduidend hoger dan de doelstellingen aangeven. Dit is in het eerste leerjaar het geval voor sommige oefeningen op naamvorming, het schrijven van reactievergelijkingen en het berekenen van oxidatiegetallen. In het tweede leerjaar wordt het onderdeel over organische chemie diepgaander bevraagd dan het niveau van 'kennismaking' zoals het leerplan vooropstelt. Het gedeelte over elektrolyten wordt niet enkel kwalitatief maar ook kwantitatief bevraagd. De hogere eisen weerspiegelen zich in de veeleer zwakke resultaten van de leerlingen.

De opgaven zijn in een heldere taal opgesteld en de leerlingen kennen de verbetercriteria. In tegenstelling tot het aanbod in de lessen, worden ze weinig gekaderd in leefwereldgerichte contexten. Het geregeld hernemen van dezelfde opgaven leidt op termijn naar minder betrouwbare resultaten. De evaluatie van leerlingenpractica houdt rekening met het proces en het product. Zowel het verslag, de experimentele vaardigheden als de attitudes worden beoordeeld.

Leerbegeleiding De lessen verlopen in een positief en veilig leerklimaat. Ze worden interactief opgevat en de leerlingen nemen er actief en gemotiveerd aan deel.

Het studiemateriaal van de leerlingen is gestructureerd en overzichtelijk. Zowel in de lessen als via het digitaal platform beschikken de leerlingen over aanvullend en ondersteunend beeldmateriaal. Door aangeleerde begrippen geregeld te herhalen en oplossingsstrategieën aan te reiken, kunnen de leerlingen een stevige basiskennis verwerven. De planningsagenda wordt consequent ingevuld.

Voor toetsen en examens zijn er duidelijke afspraken. De leerlingen krijgen voldoende feedback op hun prestaties. Er zijn meerdere vormen van remediëring die collectief of individueel worden aangeboden. Het digitaal platform speelt daarin een faciliterende rol. Talentrijke leerlingen worden extra uitgedaagd. Zwakke leerlingenresultaten leiden tot bijsturingen in de onderwijspraktijk, vooral op het vlak van extra toelichting en ondersteuning. Leerlingen met leerproblemen kunnen consequent gebruik maken van de op schoolniveau afgesproken sticordi-maatregelen (stimulerende, compenserende, remediërende en dispenserende maatregelen).

Deskundigheidsbevordering De vakgroepwerking omvat organisatorische en pedagogische aspecten. Voor de begeleiding van de leerlingen en de afstemming van de leerplanrealisatie in parallel- of vervolklassen wordt de samenhang bewaakt. Er is collegiale samenwerking en doorgaans wordt lesmateriaal vlot uitgewisseld. De meeste leraren volgen extern nascholing om hun deskundigheid verder te ontwikkelen. De school werkt hiervoor ook samen met de eigen begeleidingsdienst. Nascholingservaringen worden doorgegeven en de effecten van nascholing zijn zichtbaar in de klaspraktijk.

De uitwisseling van informatie wordt niet altijd benut als vertrekpunt voor gezamenlijke leerplanstudie, reflectie over de pedagogische aanpak en collegiale visitatie. De vakgroep beschikt over voldoende reflecterend vermogen om de kwaliteit van haar werking te bewaken en verder te verhogen.

3.1.1.2 Engels in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (leerplan D/2006/0279/041)

Voldoet niet

leerplandoelstellingen worden onvoldoende gerealiseerd doordat de specifieke eindtermen onvolledig en met onvoldoende diepgang worden aangeboden. De evaluatie gaat onvoldoende na of alle leerplandoelstellingen bereikt worden.

Onderwijsaanbod In de meeste jaarplanningen voor het vak Engels ontbreekt elke verwijzing naar de specifieke eindtermen of naar de leerplandoelen voor het specifieke gedeelte. Het aanbod varieert bovendien sterk van klasgroep tot klasgroep en verticaal of horizontaal overleg ontbreekt, waardoor de realisatie van het specifieke gedeelte onvoldoende doeltreffend is. Vooral het doelstellingsdomein 'taal en cultuur' wordt beklemtoond, ten nadele van de domeinen 'taal en communicatie' en 'taal als systeem'. Domeinspecifieke teksten (zoals zakelijke of wetenschappelijke) structureren, verwerken en gepast presenteren en gevoelens en leeservaringen op een creatieve manier vorm geven, komen niet of nauwelijks aan bod. Uit documenten en lesobservaties blijkt ook onvoldoende vertrouwdheid met de specifieke eindtermen waardoor deze niet altijd correct of met voldoende diepgang gerealiseerd worden. De realisatie van de onderzoekscompetentie voldoet niet. Op schoolniveau leggen formele afspraken vast voor welke studierichtingen en klasgroepen de onderzoekscompetentie in het Engels gerealiseerd wordt. Er zijn echter geen afspraken over de methodische aanpak en over de evaluatie waardoor de invulling leraargebonden is en sterk verschillend qua uitdaging, aanpak en ondersteuning. De opdracht betreft geen linguïstisch of literair vraagstuk en leerlingen oriënteren zich onvoldoende op een concreet onderzoeksprobleem. Niet voor elke klasgroep konden op het moment van de doorlichting voorbereidende notities of leerlingendocumenten van de onderzoeksopdrachten voorgelegd worden. Algemeen is er in de betrokken studierichtingen voldoende aandacht voor de receptieve en productieve vaardigheden. In de opbouw van het leerproces worden ze echter te weinig structureel gekoppeld aan de variatie van tekstsoorten zoals het leerplan voorschrijft. Leraarafhankelijk overwegen artistiek-literaire, narratieve en informatieve teksten, waardoor in sommige klasgroepen prescriptieve en argumentatieve teksten onvoldoende aan bod komen. Rekening houdend met de relevantie ervan in onze huidige samenleving, zijn communicatieve activiteiten (o.a. telefoongesprekken, formele en informele correspondentie) in sommige klasgroepen ondervertegenwoordigd. Bij het onderwijzen van spreek- en gespreksvaardigheid domineren vaak presentaties en reproductie van ingestudeerde teksten en kennis. Interactionele gesprekken (ET 23-26) komen slechts in enkele klasgroepen aan bod. De training van schrijfvaardigheid is niet altijd structureel ingebed in het onderwijs- en leerproces. Schrijfvaardigheid wordt vooral geëvalueerd maar niet

systematisch ingeoeft. Hierdoor is er te weinig aandacht voor het schrijfproces. Leerlingen worden wel gestimuleerd om hun teksten, na correctie door de leraar, te herschrijven. Leraarafhankelijk streeft men ernaar de taalkundige component geïntegreerd in het vaardigheidsonderwijs aan te bieden.

De Engelstalige cultuur wordt voldoende in de klas gebracht via authentiek lees-, luister- en beeldmateriaal. Positief is het aanbod van Engelstalig toneel, van native speakers als gastsprekers en van didactische uitstappen. Deze activiteiten dragen bij tot de brede vorming en bevorderen de taalvaardigheid van de leerlingen en hun interculturele competentie.

Evaluatiepraktijk Niet in alle klasgroepen is de evaluatie voldoende representatief voor het bereiken van de eindtermen en leerplandoelstellingen. De specifieke eindtermen worden onvolledig getoetst. Het gewicht dat in de evaluatie toegekend wordt aan kennis en reproductie, spoort niet met de aanbevelingen van het leerplan. Een groot deel van de examenvragen peilt naar geïsoleerde kennis over bestudeerde teksten en is niet gericht op toepassing. Vertaalopdrachten komen nog te vaak voor. De evaluatie van luister- en leesvaardigheid voldoet, al is de variatie in tekstsoorten vaak beperkt. Niet in alle klasgroepen is er evaluatie van gespreksvaardigheid. Voor spreken worden vooral presentaties en kennis over gelezen teksten geëvalueerd. Leraarafhankelijk is de toetsing voor schrijven eenzijdig en bestrijkt ze niet alle eindtermen. Op het vlak van integratie van kennis en vaardigheden in de evaluatie is er nog een weg te gaan. Positief is dat, volgens afspraken op schoolniveau, de vaardigheden voldoende frequent geëvalueerd worden in het dagelijks werk. Er is aandacht voor het uitwerken en het effectieve gebruik van criteria om de spreek- en schrijfvaardigheid te beoordelen. Dit is echter nog geen graadgebeuren.

Leerbegeleiding In de lessen heerst een positief leerklimaat. Het onderwijsleergesprek overheerst in de meeste klasgroepen, wat onvoldoende aansluit bij het vaardigheidsgerichte leren. Er is wel voldoende ruimte voor inbreng en interactie, maar activerende werkvormen zijn onvoldoende ingeburgerd waardoor niet alle leerlingen deze leerkansen grijpen. De klassieke opstelling van de lokalen is hier geen bevorderende factor. Leerstrategieën worden expliciet aangebracht voor de vier vaardigheden. Positief hierbij is het gebruik van het digitale leerplatform als extra ondersteuning van het leerproces. Leraarafhankelijk wordt de OVUR-procedure gehanteerd om zo het zelfsturend leren te bevorderen. De leraren bieden begeleiding in geval van tegenvallende leerprestaties. Voor leerlingen met leerstoornissen zijn er begeleidende maatregelen.

Uitrusting Wat de minimale leerplanvereisten betreft, beschikt de school over voldoende leermiddelen voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. De lokalen zijn uitgerust met een computer met internetverbinding en beamer. Het gebruik van audiovisueel materiaal voldoet en leraren maken voldoende gebruik van ICT om het rendement van het leerproces te verhogen.

Deskundigheidsbevordering De voorbije schooljaren heeft de vakgroep gewerkt aan meer gelijkgerichtheid en samenhang in de opbouw van het curriculum. Leerlijnen voor grammatica, woordenschat en de vier vaardigheden worden voor de basisvorming bewaakt. Positief is ook de uitwisseling van

kant- en klare lessen en de verspreiding van nieuw verworven inzichten. Deskundigheidsbevordering voor de realisatie van het specifieke gedeelte en voor een meer leerplangerichte evaluatie dringen zich op, bij voorkeur in samenspraak en overleg met de vakgroep Frans. Tussen de vakgroepen Engels en Frans is er nog geen vakinhoudelijke uitwisseling tot stand gekomen die noodzakelijk is voor een doelmatige realisatie van de poolgebonden specifieke eindtermen.

3.1.1.3 Frans in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/014)

Voldoet

De eindtermen en leerplandoelen worden in voldoende mate bereikt. De evaluatiepraktijk gaat na of de eindtermen en leerplandoelstellingen bereikt worden. De leerbegeleiding is aangepast aan de noden van alle leerlingen.

Onderwijsaanbod	Alle vaardigheden worden evenwichtig en frequent aangeboden en ingeoefend. De taaltaken zijn voldoende gevarieerd, zowel wat de tekstsoorten als het verwerkingsniveau betreft. Het consequente gebruik van het Frans als instructietaal vormt een permanente bron van luistertraining. Er is aandacht voor functioneel taalgebruik, zowel voor spreken als voor schrijven. Gespreksvaardigheid komt voldoende aan bod. De grammaticale en lexicale componenten worden aangebracht in een functionele context en men streeft naar transfer via mondelinge of schriftelijke productie en via betekenisvolle taaltaken. Door de organisatie van taaldagen biedt men leerlingen authentieke taalsituaties aan, meer bepaald contacten met de Franstalige culturele realiteit en leefwereld.
Evaluatiepraktijk	De evaluatie is voldoende representatief voor het leerplan wat luister-, lees- en spreekvaardigheid betreft. Gespreksvaardigheid wordt onvoldoende getoetst. Voor schrijfvaardigheid is de evaluatie niet altijd valide omdat ze onvoldoende afgestemd is op de eindtermen en leerplandoelstellingen. Het gewicht dat in de evaluatie toegekend wordt aan kennis, spoort niet met de aanbevelingen van het leerplan. De vakgroep heeft wel aandacht voor het bijsturen van de evaluatie met een positieve evolutie tot gevolg. Vertalingen worden terecht verbannen uit examens en de toetsing van kennis gebeurt grotendeels in functionele contexten. Deze evolutie met betrekking tot kennistoetsing is echter nog niet merkbaar in het dagelijks werk. Positief is dat, volgens afspraken op schoolniveau, de vaardigheden voldoende frequent worden geëvalueerd in het dagelijks werk. Hierdoor krijgen leerlingen doorheen het schooljaar een accuraat beeld van hun kunnen voor de vaardigheden. Leraarafhankelijk is de evaluatie van spreek- en gespreksvaardigheid onvoldoende transparant en kan niet voorgelegd worden welke eindtermen geëvalueerd werden en op basis van welke criteria.
Leerbegeleiding	Klasdoorbrekende werkvormen komen veelvuldig aan bod met als doel de spreekdurf van de leerlingen aan te scherpen. Leerstrategieën voor de vier vaardigheden worden impliciet aangereikt. De studietips voor Frans beperken zich niet tot tips voor het instuderen van grammatica en woordenschat maar betreffen ook de verschillende vaardigheden. Het gebruik van spreek- en schrijfplannen is nog niet ingeburgerd. Leerlingen die moeilijkheden ervaren tijdens het leerproces, worden na de lessen geredigeerd.

Uitrusting Alle lokalen zijn uitgerust met een computer met internetverbinding en een beamer. Woordenboeken zijn voorhanden en via het digitale leerplatform wordt extra ondersteunend materiaal aangereikt zoals lees- en luisteroefeningen. In klasgroep wordt gebruik gemaakt van pc-lokalen met als voornaamste doel leerlingen op hun eigen tempo verwerkingsoefeningen aan te reiken. Men benut hier nog onvoldoende de kans om digitale correspondentie (ET33) structureel aan te bieden en in te oefenen.

Deskundigheidsbevordering De dynamiek in de vakgroep Frans vormt een reële hefboom voor kwaliteitsverbetering. De vakgroep besteedt aandacht aan deskundigheidsontwikkeling en slaagt er grotendeels in de nieuw verworven inzichten te implementeren in de onderwijs- en evaluatiepraktijk. Door het horizontaal en verticaal overleg bouwt men aan een stijgende gelijkgerichtheid. Het aandeel van de vaardigheden in de evaluatie en de kwaliteitsbewaking van de examens werden reeds als actiepunten opgenomen maar verdienen verdere aandacht.

3.1.1.4 Frans in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (leerplan D/2006/0279/005)

Voldoet

De eindtermen van de basisvorming, de specifieke eindtermen en de leerplandoelen worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie gaat in voldoende mate na of alle leerplandoelen bereikt worden.

Onderwijsaanbod De planningsdocumenten werken ondersteunend voor de leerplanrealisatie. Het onderwijs is voldoende vaardigheidsgericht en de taaltaken die door de leerplannen worden voorgeschreven, worden in grote mate gerealiseerd. Het aanbod van lees- en luisterteksten voldoet en de aangereikte tekstsoorten zijn meestal voldoende gevarieerd. Leraarafhankelijk overwegen artistiek-literaire, narratieve en informatieve teksten, waardoor prescriptieve en argumentatieve teksten onvoldoende aan bod komen. Voor de schrijfopdrachten kan nauwer aangesloten worden bij de tekstsoorten die de leerplannen vermelden. In het eerste leerjaar komt spreek- en gespreksvaardigheid onvoldoende aan bod. De meeste leraren streven ernaar de taalkundige component geïntegreerd in het vaardigheidsonderwijs aan te bieden. In het specifiek gedeelte beantwoordt het onderwijsaanbod aan de doelstellingen van het leerplan. Uit de planningsdocumenten blijkt dat men een verbreding van de communicatieve vaardigheden uit de basisvorming beoogt en een verdieping van de reflectie op taal en communicatie, taal en cultuur en taal als systeem. Wat de uitvoering betreft, blijken er nog leraargebonden verschillen maar over het algemeen voldoet de realisatie en komen de specifieke eindtermen evenwichtig aan bod. Enkele doelstellingen m.b.t. de interculturele component worden op authentieke wijze gerealiseerd door de organisatie van taaldagen exclusief voor de studierichtingen met de component Moderne talen. Dit is een voorbeeld van goede praktijk. Bij de onderzoeksopdracht is er aandacht voor een stappenplan, voor ondersteuning en voor het leerproces aan de hand van zelfevaluatie en procesevaluatie. De leerlingen worden aangespoord om binnen een gegeven context zelf een onderzoeksvraag te formuleren. Het betreft telkens een literair of linguïstisch vraagstuk waarbij de

onderzoekresultaten schriftelijk gerapporteerd worden.

- Evaluatiepraktijk** De evaluatie van luister- en leesvaardigheid voldoet, al is de variatie in tekstsoorten vaak beperkt. De toetsing van schrijven, spreken en gespreksvaardigheid is over het algemeen voldoende afgestemd op de eindtermen en wordt voldoende frequent getoetst in het dagelijks werk en de examens. Leraarafhankelijk wordt de toetsing voor spreken/gesprekken voeren gereduceerd tot uitspraakoefeningen en reproductie en is de toetsing voor schrijven te veel gericht op creatief schrijven en bestrijkt ze niet alle eindtermen. Op het vlak van integratie van kennis en vaardigheden in de evaluatie is er nog een weg te gaan. Het gewicht dat in de evaluatie toegekend wordt aan kennis en reproductie, spoort niet met de aanbevelingen van het leerplan. Een groot deel van de examenvragen peilt naar geïsoleerde kennis over bestudeerde teksten en is niet gericht op toepassing. Vertaalopdrachten en dictee komen nog te vaak voor. Positief is dat, volgens afspraken op schoolniveau, de vaardigheden voldoende frequent geëvalueerd worden in het dagelijks werk. Er is ook aandacht voor het evalueren van vakgebonden attitudes en voor doelgerichte criteria om de spreek- en schrijfvaardigheid te beoordelen. De evaluatie van de onderzoeksopdrachten is gevarieerd en beoordeelt zowel het proces als het product.
- Leerbegeleiding** De lessen verlopen in een positief leerklimaat : de communicatie is laagdrempelig en leerlingen worden uitdrukkelijk aangemoedigd tot interactie. Vooral in het tweede leerjaar is er aandacht voor planmatig leren en voor het stimuleren van zelfstandig werk via uitdagende opdrachten. Leerlingactieve werkvormen worden hier voldoende ingezet met het oog op het trainen van taalvaardigheid. De leerlingen worden goed ondersteund in hun leerproces, onder meer met zelfevaluatie en procesevaluatie bij de onderzoeksopdrachten. De leraren bieden begeleiding in geval van tegenvallende leerprestaties. Voor leerlingen met leerstoornissen zijn er begeleidende maatregelen.
- Uitrusting** Wat de minimale materiële leerplanvereisten betreft, zijn er voldoende leermiddelen beschikbaar voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. Leraren kunnen beschikken over audiovisuele apparatuur en over woordenboeken. De integratie van ICT voor het inoefenen van leerstof of voor communicatie met de leerlingen vindt leraarafhankelijk ingang.
- Deskundigheidsbevordering** Belangrijke randvoorwaarden voor vakgroepwerking zoals vakdeskundigheid en collegialiteit zijn voorhanden. De vakgroep staat open voor ontwikkeling en schoolt zich regelmatig bij. De implementatie van deze nieuw verworven inzichten in de onderwijs- en evaluatiepraktijk kent echter nog verschillende snelheden. Tussen de vakgroepen Engels en Frans is er nog geen vakinhoudelijke uitwisseling tot stand gekomen die noodzakelijk is voor een doelmatige realisatie van de poolgebonden specifieke eindtermen.

3.1.1.5 Fysica in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2006/0279/058)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate en op een gepast beheersingsniveau aangeboden. Er is voldoende aandacht voor leerbegeleiding.

Onderwijsaanbod De meeste leerplandoelstellingen komen aan bod. Ze worden aangeboden op een gepast beheersingsniveau. In het tweede leerjaar van de studierichtingen Economie-wetenschappen, Latijn-wetenschappen en Moderne talen-wetenschappen hypothekeren het systematisch behandelen van theoretische uitbreidingsleerstof en de sterke aandacht voor het oplossen van vraagstukken de beschikbare lestijd voor vaardigheidsgerichte doelstellingen. Ook de leerinhouden over fundamentele wisselwerking die op het einde van het schooljaar zijn gepland, worden oppervlakkiger aangeboden dan de overige leerstofonderdelen. In de studierichting Wetenschappen-wiskunde biedt de school een extra lestijd fysica aan in het complementair gedeelte. Daar is voldoende tijd beschikbaar om zowel uitbreidingsleerstof als vaardigheidsgerichte doelstellingen aan te bieden.

De leerplandoelstellingen over wetenschap en samenleving komen voldoende aan bod. Leraargebonden krijgen ze soms een te weinig actuele invulling. Sommige aangereikte voorbeelden of toepassingen zijn achterhaald en spreken de leerlingen minder aan vanuit de eigen leef- of denkwereld (beeldbuis, diode, kristalontvanger, ...).

De leerplandoelstellingen rond onderzoeksvaardigheden komen aan bod tijdens de leerlingenpractica. Het aantal uitgevoerde practica (ongeveer 6) voldeed vorig schooljaar niet aan het door het leerplan opgelegde minimum (8), maar er worden inspanningen geleverd om dit schooljaar tot het vereiste aantal te komen. Tijdens de leerlingenexperimenten wordt voldoende aandacht besteed aan het doel van de proef, de metingen, de verwerking en het besluit. De leerlingen schrijven doorgaans kwaliteitsvolle verslagen en gaan vaardig om met ICT bij de verwerking van meetgegevens. In het eerste leerjaar werd een aantal practicumopdrachten opgesteld volgens de OVUR-methode. Dit proces is nog in ontwikkeling. Voorlopig wordt het nog niet verdergezet in het tweede leerjaar. Binnen de graad is wel een leerlijn merkbaar van aangestuurde naar meer open en zelfstandige opdrachten. Voor het realiseren van de specifieke eindtermen over de onderzoekscompetentie in de pool Wetenschappen, wordt aan de verschillende lesgroepen een poolvak toegewezen. De leerlingen ontwikkelen een onderzoeksplan, voeren metingen uit en rapporteren schriftelijk over hun onderzoek. Ze krijgen in de oriënterende en voorbereidende fase ondersteuning. Het uitvoeren van en rapporteren over de opdracht gebeuren voor fysica hoofdzakelijk thuis, waardoor procesbegeleiding en het confronteren met andere standpunten weinig of niet aan bod komen.

Uitrusting De school beschikt over de noodzakelijke leermiddelen en ICT-uitrusting voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. De uitrusting wordt passend ingezet om het onderwijsleerproces te ondersteunen.

Het aantal wetenschapslokalen is niet afgestemd op het aantal lessen wetenschappen dat de school organiseert, waardoor niet alle lessen kunnen plaatsvinden in een lokaal met voorzieningen voor de leerlingen. Bereidheid van leraren om leermiddelen geregeld te verplaatsen, ICT-uitrusting in alle klassen en lokaalwissels voor leerlingenpractica zorgen ervoor dat ook het experimentele luik van het vak aan bod kan komen.

De schoolleiding beseft dat dit een tijdelijke situatie is, en nam initiatieven voor het bouwen van een extra wetenschapslokaal. De plannen liepen recentelijk spaak omwille van de regelgeving op geklasseerde monumenten. De noodzakelijke brandbeveiliging in de aangrenzende hal kan daardoor niet worden uitgevoerd. Voor een aantal nieuwe opties is nog geen concreet tijdspad uitgezet.

Het beschikbare fysicalokaal is aan verfraaiing toe. Het biedt een kale aanblik, het meubilair is verouderd en op meerdere plaatsen beschadigd en beklad met graffiti.

Evaluatiepraktijk In de toetsen en examens zijn de verschillende groepen leerinhouden voldoende opgenomen. De leerlingenevaluatie vertrekt echter nog te weinig vanuit de leerplandoelstellingen. Zo wordt geen onderscheid gemaakt tussen verplichte leerplandoelstellingen en uitbreidingsleerstof, die op examens soms tot een vierde van het eindcijfer bepaalt. De vraagstelling spitst zich vooral toe op het oplossen van vraagstukken. Kwalitatieve redeneringen en probleemoplossend denken in meer complexe contexten komen beduidend minder aan bod. Het gevraagde beheersingsniveau is vooral op het vlak van wiskundige technieken hoog. De opgaven worden zelden gekaderd in relevante of leefwereldgerichte contexten. Er gebeurt geen expliciete evaluatie van experimentele vaardigheden. Wel worden bij praktische opdrachten verwerkings- en verslagvaardigheden beoordeeld. De evaluatie van de onderzoekscompetentie is nog te weinig gericht op het proces.

De evaluatiecriteria zijn voor de leerlingen meestal duidelijk, hoewel niet op alle examens vooraf een puntenverdeling is vermeld. De leerlingenresultaten voldoen.

Leerbegeleiding De lessen verlopen rustig en in een veilig leerklimaat. In sommige lessen kunnen de leerlingen actief participeren, maar er zijn ook veel doceerlessen waar de inbreng van de leerlingen zich beperkt tot het nemen van notities. Er is nog te weinig sprake van actief en constructief onderwijs waarin de leerling centraal staat en het proces evenveel aandacht krijgt als het product. Leerlingactieve werkvormen komen wel aan bod tijdens de leerlingenpractica.

De leerlingen leren strategieën voor het stellen van onderzoeksvragen en het oplossen van vraagstukken. Het studiemateriaal is ondersteunend en via het digitale platform zijn bijkomende illustraties en oefeningen ter beschikking. De leerlingen worden adequaat voorbereid op toetsen en examens en ze krijgen voldoende feedback op hun prestaties. Er zijn remediëringsinitiatieven voor leerlingen die zwakker presteren en de op schoolniveau afgesproken sticordi-maatregelen worden opgevolgd. Talentvolle leerlingen worden aangemoedigd om deel te nemen aan de

fysica-olympiade en ondersteund bij de voorbereiding voor de toelatingsproef arts/tandarts.

Deskundigheidsbevordering De vakgroepwerking omvat organisatorische en pedagogische aspecten. Voor de begeleiding van de leerlingen en het afstemmen van de leerplanrealisatie in parallel- of vervolklassen wordt de samenhang bewaakt. Er is collegiale samenwerking en doorgaans wordt lesmateriaal vlot uitgewisseld. De meeste leraren volgen extern nascholing om hun deskundigheid verder te ontwikkelen. De school werkt hiervoor ook samen met de eigen begeleidingsdienst. Nascholingservaringen worden doorgegeven en de effecten van nascholing zijn zichtbaar in de klaspraktijk.

De uitwisseling van informatie wordt niet altijd benut als vertrekpunt voor gezamenlijke leerplanstudie, reflectie over de pedagogische aanpak en collegiale visitatie. De vakgroep beschikt over voldoende reflecterend vermogen om de kwaliteit van haar werking te bewaken en verder te verhogen.

3.1.1.6 Geschiedenis in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/037) en in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Economie-wetenschappen, Grieks-Latijn, Grieks-wiskunde, Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wetenschappen, Sportwetenschappen, Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2001/0279/006)

Voldoet

De leerplandoelen zitten met voldoende diepgang in de studie van de historische samenlevingen verrat. De evaluatiepraktijk is voldoende op de leerplandoelen afgestemd. De studieresultaten van de leerlingen zijn over het algemeen goed tot behoorlijk.

Onderwijsaanbod In het eerste leerjaar A verloopt de initiatie in het historische referentiekader en in de historische methode volgens het leerplan. Er is doelgerichte koppeling van theorie aan oefeningen. In de volgende leerjaren worden deze onderdelen passend herhaald.

In de eerste graad komen bij de studie van de historische samenlevingen de meest kenmerkende feiten en ontwikkelingen voor de verschillende domeinen van de socialiteit voldoende tot uitgebreid aan bod. De reële vordering sluit echter niet optimaal bij de planning aan. Daardoor is de studie van de historische inhouden op het einde van het schooljaar veeleer samenvattend en selectief dan wel evenwichtig en verdiepend (onder meer voor onderdelen van de Egyptische samenleving in het eerste leerjaar A en van de Romeinse samenleving in het tweede leerjaar A). In het tweede leerjaar A verloopt de geïntegreerde benadering van de studie van de mediterrane samenlevingen volgens de structuur van het leerboek. Inzichtelijke syntheses in dit verband krijgen leraarafhankelijk niet overal de gewenste aandacht. Het begrippenkader wordt systematisch opgebouwd. De historische gegevens worden voldoende in tijd, ruimte en socialiteit gesitueerd. Voor enkele onderdelen is er relevante actualisering. De koppeling van historische gegevens aan onderliggende probleemvelden, structuren en mechanismen en aan de wisselwerking tussen de domeinen van de socialiteit komt niet overal voldoende expliciet of gelijkgericht aan bod (zie leerplan D/2009/7841/037, leerplandoelen 'de mens en de samenleving', 2.6 - 2.13)

In de derde graad sluit de ordening van de leerinhouden goed bij de leerplancriteria aan. In het eerste leerjaar worden de kenmerkende historische ontwikkelingen van de 19de eeuw tot en met de Tweede Wereldoorlog geanalyseerd en geduid. In het tweede leerjaar worden de relevante eigentijdse probleemvelden bestudeerd. Het socio-culturele domein komt in de derde graad in mindere mate aan bod. De benadering varieert leraarafhankelijk. Enerzijds overweegt de invalshoek van beschrijvende en verklarende overzichtsgeschiedenis met enkele duidende accenten via bronnenonderzoek. Anderzijds is er een meer evenwichtige integratie van duiding en kritische zin door middel van explicietere kritische bronnenanalyse. Het bereik van kennis, inzicht en historisch besef is voldoende tot behoorlijk. Positief is de aandacht voor actualisering en de integratie van actualiteit en lokale geschiedenis.

In beide graden verloopt de studie van de historische samenlevingen voldoende op basis van leertekst- en bronnenanalyse. De leerlingen verwerven de nodige vaardigheden om informatie uit verschillende soorten bronnen te halen en tot leerinhouden te verwerken. Daarbij worden multimediale leermiddelen doelgericht ingezet. Ondanks de goede initiatie in het inleidende hoofdstuk zijn er in de eerste graad weinig toepassingen van heuristiek en historische methode (zie leerplan D/2009/7841/037, leerplandoelen 'werken met bronnen', b5 - b10). Deze vaardigheden komen slechts enkele keren voor, bijvoorbeeld in de vorm van zelfstandig werk of groepswork. Zo is er in het tweede leerjaar A een doelgericht groepswork als voorbereiding op de studiereis naar Trier. In beide leerjaren van de derde graad zijn er voldoende geïntegreerde toepassingen van historisch-kritische bronnenanalyse, weliswaar met leraarafhankelijke verschillen wat diepgang betreft. Bronnenverzameling, -verwerking en -beoordeling gebeurt door middel van zelfstandig werk of groepswork. De kwaliteit van de opdrachten varieert leraarafhankelijk. Enerzijds zijn de leerplandoelen daarin goed herkenbaar; anderzijds beantwoorden de opdrachten niet volledig aan het vereiste niveau (zie leerplan D/2001/0279/006, leerplandoelen 20 - 22).

Dat de lessen geschiedenis in elk leerjaar met studiereizen, een gastspreker en/of de inpassing van actualiteit verruimd worden, is positief. Dergelijke activiteiten zijn goed in het onderwijsleerproces geïntegreerd.

Uitrusting De uitrusting en leermiddelen beantwoorden aan de minimale materiële leerplanvereisten. De leraren en de leerlingen beschikken over de nodige leermiddelen ter ondersteuning van het onderwijsleerproces. De kwaliteit van het gebruik van multimedia voor illustratie, bronnenanalyse en synthese (schema's, diaprojecties) is behoorlijk. Het aantal zoek- en verwerkingsopdrachten met behulp van ICT is beperkt, maar de enkele opdrachten zijn over het algemeen doelgericht.

Evaluatiepraktijk De organisatie van de evaluatie stemt overeen met de richtlijnen op schoolniveau. In het eerste leerjaar A is de evaluatie gelijkgericht voor alle klasgroepen. In de andere leerjaren zijn er enkele leraarafhankelijke verschillen, die in de context van de afstemming op de leerplandoelen ook kwaliteitsverschillen inhouden: onder meer een eenzijdiger cognitieve vraagstelling in herhalingsproeven (klassieke open kennis- en inzichtvragen) en minder doelgerichte diepgang van historische vaardigheden in de

bronnenanalyse en de opdrachten zelfstandig werk of groepswork.

In alle klasgroepen sluit de evaluatie logisch aan bij het onderwijsleerproces. De ondervraagde inhouden zijn representatief. Op enkele uitzonderingen na (zie hierboven) komen kennis, inzicht, vaardigheden en toepassingen voldoende geproportioneerd en met voldoende diepgang aan bod.

In de eerste graad peilt gevarieerde vraagstelling naar kennis en inzicht van relevante historische feiten, begrippen, verklaringen en verbanden. Situering van historische gegevens in tijd, ruimte en socialiteit is een vast onderdeel van de evaluatie. Bronnenanalyse wordt voldoende geëvalueerd via enkele opdrachten zelfstandig werk of groepswork en via vragen bij beeld- of tekstbronnen in de toetsen en de synthesesproeven. Analyse van historische kaarten en toepassingen van historische methode komen in de evaluatie onvoldoende voor.

In de derde graad is de vraagstelling in de toetsen en examens voldoende op de leerplandoelen afgestemd en hier en daar uitdagend op het niveau van historisch inzicht en besef. Actualisering en actualiteit zijn een belangrijk onderdeel van de evaluatie. Leraarafhankelijke verschillen komen vooral tot uiting in de evaluatie van de historische vaardigheden. Enerzijds worden deze minder frequent of met minder diepgang geëvalueerd. Anderzijds vormen zij een belangrijk en geïntegreerd onderdeel van de evaluatie. In de vraagstelling zijn de leerplandoelen m.b.t. kritisch bevragen en beoordelen van bronnen duidelijk herkenbaar. Evaluatie van onderzoekvaardigheden gebeurt via het zelfstandig werk of groepswork (zie onderwijsaanbod).

Leerbegeleiding Het klasmanagement focust op een ordelijk en in de meeste gevallen ook interactief lesverloop. De ontwikkeling van een constructieve leerhouding staat centraal.

In de eerste graad ondersteunen organisatorische afspraken, studietips, werkbladen, begrippenlijsten en samenvattende invulbladen (schema's) het leren van de leerlingen. Probleemoplossend leren met toepassing van leerstrategieën is nog niet optimaal geïntegreerd. Er is wel een positieve evolutie merkbaar in het belang dat aan begeleid zelfstandig leren gehecht wordt. In de derde graad verschuift het accent naar zelfstandigheid en zijn meer opdrachten gericht op probleemoplossend leren. De leerlingen leren zelfstandig notities nemen. Bronnenanalyse in de lessen, het verplicht volgen van de actualiteit en de opdrachten zelfstandig werk of groepswork ontwikkelen het probleemoplossend leren.

Bij evaluatiemomenten krijgen de leerlingen voldoende instructies over wat van hen verwacht wordt of wat ze moeten kennen en kunnen. Er is steeds feedback op de prestaties van de leerlingen. In geval van tegenvallende studieresultaten is er remediëring (onder meer via leren samenvatten of structureren, extra oefeningen, gebruik van een studeerschrift). In geval van structurele leerproblemen sluit de leerbegeleiding op vakniveau aan bij deze op schoolniveau.

Deskundigheidsbevordering De vakgroepwerking vertoont een positieve ontwikkeling naar meer samenwerking. Jaarplannen worden gemeenschappelijk opgemaakt; opdrachten zelfstandig werk of groepswork gebeuren grotendeels in onderlinge afspraak; cursusmateriaal, leermiddelen, toetsen, examens en informatie over gevolgde nascholing worden uitgewisseld. Vele van deze acties getuigen van leerplanstudie en gebeuren op advies van de school of de pedagogische begeleiding. In die zin functioneert de vakgroep als hefboom voor deskundigheidsbevordering en kwaliteitsverbetering. De doeltreffendheid daarvan wordt echter belemmerd door het vasthouden van sommige leden aan bepaalde individuele benaderingen. Die leiden op zich niet tot fundamentele verschillen, maar hebben wel verschillen in leerplangerichtheid voor gevolg.

3.1.1.7 Grieks in aso tweede graad in de studierichting Grieks-Latijn; Grieks en Latijn in aso derde graad in de studierichtingen Grieks-Latijn, Grieks-wiskunde, Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen en Latijn-wiskunde (leerplannen D/2006/0279/003 en D/2006/0279/038)

Voldoet

De leerplandoelstellingen en specifieke eindtermen worden voldoende gerealiseerd. De evaluatie is valide. De materiële uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod In de tweede graad Grieks is er in het eerste leerjaar een zeer systematische aanpak voor grammatica. Zowel voor morfologie als voor syntaxis zijn degelijke grammaticaoverzichten opgesteld. In het tweede leerjaar worden de leerinhouden grammatica gerepeteerd en aangevuld, maar hier zijn de verwerking en de evaluatie nog veeleer traditioneel en ze kunnen beter worden afgestemd op de werkwijze van het eerste leerjaar. Voor vocabularium is de aanpak vooral voor de werkwoorden voldoende functioneel. In de derde graad worden zowel voor Grieks als Latijn grammatica en vocabularium gerepeteerd, maar dat gebeurt niet altijd in functie van de lectuur.

In beide graden hanteert men volgens de afspraken in de vakgroep de dynamisch-lineaire lectuurmethode, maar de gelijkgerichtheid in de uitvoering is enigszins beperkt. In een aantal lesgroepen Grieks en Latijn bevordert een zeer functionele grammaticale analyse het tekstbegrip. In andere lesgroepen verloopt het leesproces zeer vertaalgericht en door het geregeld hernemen van de vertaling ontstaat het tekstbegrip bij de leerlingen veeleer via het Nederlands dan uit de Latijnse of Griekse brontekst.

In de derde graad verloopt voor Latijn de leerplanrealisatie zeer uiteenlopend. Ondanks het waardevolle lesaanbod in alle lesgroepen zijn de invulling en de uitwerking van de verschillende leerplangenres en – aspecten in de parallelle lesgroepen sterk leraargebonden. In een aantal lesgroepen is de leerplaninvulling veeleer impliciet afgestemd op de leerplanaspecten. De planningsdocumenten en de leerlingennotities vermelden geen of een onvoldoende afbakening en duiding. De lectuur volgt globaal de canon van auteurs, maar de tekstkeuze beantwoordt slechts gedeeltelijk aan de leerplangenres. In andere lesgroepen is er een leerplangerichte invulling met een grondige inleiding en situering van het genre. Voor Grieks in de derde graad zijn de verschillende leerplanaspecten niet afgebakend, maar de tekstkeuze sluit duidelijker aan bij de verschillende genres.

In beide graden is goed tot uitstekend ondersteunend lesmateriaal

opgesteld, waarbij lectuur en cultuur elkaar aanvullen. Er is in alle lesgroepen, weliswaar leraargebonden, aandacht voor inhoudelijke en stilistische bespreking, neventeksten, receptie en actualisering. Voor de invulling van de specifieke eindtermen over onderzoekscompetentie zijn er in beide graden opdrachten. In de derde graad vertrekken deze van de zelfstandige verwerking van tekstfragmenten. Vanuit het schoolbeleid werd recentelijk hiervoor een werksjabloon uitgewerkt, zodat een aantal van deze opdrachten hierin duidelijker werd gekaderd en gestructureerd. Er is binnen de vakgroep een leerlijn uitgeschreven, maar deze vermeldt onvoldoende een opbouw in het verwerven van competenties in de verschillende fasen van de onderzoeksvaardigheid. Er is onvoldoende aandacht voor de verwoording van de onderzoeksvraag en de opdracht is, met in een aantal gevallen een gesloten vraagstelling, te leraargestuurd. Het niveau van de verwerking is evenwel over het algemeen degelijk.

Evaluatiepraktijk In de tweede graad Grieks zijn er nog frequente toetsen over grammatica en vocabularium. Over het algemeen is er daarbij voldoende aandacht voor een functionele en leatuurgerichte aanpak, hoewel in het tweede leerjaar de morfologische items veeleer traditioneel worden bevraagd. Lectuur en cultuur worden geïntegreerd geëvalueerd met een genuanceerde vraagstelling die naast vertaling en grammaticale verklaring ook peilt naar tekstbegrip en parafrasering.

In de derde graad is de evaluatie opnieuw uiteenlopend. In een aantal lesgroepen is er zowel in het dagelijks werk als in de examens, net zoals in de tweede graad, een genuanceerde bevraging waarin situering, stilistische en inhoudelijke bespreking, receptie en actualisering een plaats vinden. In andere lesgroepen wordt, vooral in de toetsen dagelijks werk, sterk gefocust op vertaling, grammaticale verklaring en duiding van realia. Deze toetsen worden nog handmatig op het bord geschreven en door de leerlingen overgenomen. De opdrachten voor onderzoekscompetentie worden verrekend in de cijfers dagelijks werk.

De toetsen en de examens zijn op elkaar afgestemd. Er zijn evenwel geen systematische toetsen over leesvaardigheid, terwijl deze opdrachten wel een vast onderdeel vormen in de examens. Op deze manier is er onvoldoende afstemming tussen de verschillende leerplancomponenten in de evaluatie en mist men kansen om de verworven competenties in leesvaardigheid op te nemen in het leerproces en procesevaluatie.

Leerbegeleiding Alle lessen vinden plaats in een aangenaam en leerlingenvriendelijk leer- en lesklimaat. De leraren zorgen voor een dynamisch lesverloop. Het hanteren van de leatuurmethode enerzijds en het vertaalgerichte karakter van het leesproces anderzijds beïnvloeden evenwel de leerlingenbetrokkenheid. In het kader van de onderzoekscompetentie is er nood aan de verzelfstandiging in de verschillende fasen van de opbouw.

Uitrusting Er is geen vaklokaal, maar in alle leslokalen zijn een pc, beamer en scherm voorhanden. Deze digitale leermiddelen worden met uiteenlopende frequentie en deskundigheid gebruikt. De leerlingen hebben gemakkelijk toegang tot het digitale leerplatform van de school. Voor Latijn bevat dit voor een aantal lesgroepen het lesmateriaal, aangevuld met uitstekend beeldmateriaal.

3.1.1.8 Latijn in de eerste graad in het keuzegedeelte in het eerste leerjaar A en in de basisopties Grieks-Latijn en Latijn (leerplan D/2011/7841/001)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden op voldoende wijze bereikt. De evaluatie is voldoende valide. De materiële uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod De overstap naar het nieuwe leerplan en de bijbehorende aanpassingen in de leerplanrealisatie, vooral voor het hanteren van valentiegrammatica en lektuurmethode, verlopen zorgvuldig en op basis van overleg in de vakgroep. Er is een uitwerking van het grammaticale kader en de afspraken voor het hanteren van de terminologie worden goed nageleefd. Nieuwe leerinhouden worden meestal vanuit lectuur aangebracht, maar van een volwaardige geïntegreerde werkwijze kan men nog niet spreken. De verwerking, de inoefening en de evaluatie aan de hand van zelfgemaakte oefeningen gebeuren evenwel nog voor een te groot gedeelte buiten betekenis, zins- en tekstverband. Voor het vocabularium is er aandacht voor woordverwantschap en het voortleven van het klassieke vocabularium in moderne vreemde talen, maar ook hier zijn de verwerking en de evaluatie ervan nog onvoldoende functioneel.

Voor lectuur zijn er eveneens afspraken binnen de vakgroep. Men heeft gekozen voor een dynamisch-lineaire aanpak. Er is hiervoor een visietekst uitgewerkt die verder is geconcretiseerd voor de leerlingen van het eerste leerjaar. De lektuurmethode wordt over het algemeen consequent gehanteerd, maar ze wordt nog niet door alle leraren gelijkgericht uitgevoerd en ze wordt nog te weinig expliciet aan de leerlingen aangeleerd. Er wordt voldoende gelezen, maar lectuur staat nog te weinig centraal in het leerproces van de leerlingen voor het verwerven en verwerken van leerinhouden.

Cultuur krijgt voldoende aandacht en sluit inhoudelijk aan bij de leesteksten. In heel wat gevallen ondersteunt goed uitgewerkt beeldmateriaal de lessen. Een aantal extramurale activiteiten vullen het cultuuronderwijs zinvol aan.

Evaluatiepraktijk De implementatie van het nieuwe leerplan in de evaluatie verloopt langzamer dan in het leer- en onderwijsproces. De integratie van taal in lectuur bevindt zich nog veeleer in een beginfase. Morfologie en vocabularium worden nog hoofdzakelijk buiten zins- of tekstverband bevraagd. Syntactische items komen uiteraard in zinsverband aan bod, maar het betreffen hier meestal losse zinnen, zonder onderling inhoudelijk verband. Recentelijk werden hier voor bepaalde lesgroepen de eerste aanpassingen ingevoerd.

De vakgroep heeft afspraken gemaakt voor de puntenverdeling over de verschillende leerplancomponenten, met toenemend gewicht voor lectuur en leesvaardigheid. De kleine toetsen over vocabularium en grammatica zijn kennis- en reproductiegericht. De grote repetitietoetsen bevatten voldoende de verschillende leerplancomponenten en bereiden voldoende voor op de examens. In de evaluatie van het dagelijks werk komen proeven over leesvaardigheid onvoldoende aan bod, terwijl deze wel een vast element zijn in de examens. Op deze manier mist men kansen voor een centralere plaats van lectuur in het leerproces en voor het evalueren van leesvaardigheid als onderdeel van procesevaluatie.

In de parallelle lesgroepen zijn de opdrachten voor de toetsen en examens

niet gemeenschappelijk. Over het algemeen komen dezelfde leerinhouden aan bod en de onderlinge moeilijkheidsgraad wordt bewaakt, maar er zijn verschillen in de opgaven.

Leerbegeleiding De lessen verlopen in een gunstig leer- en leefklimaat met goede contacten en omgangsvormen tussen leraren en leerlingen. Studietips, afspraken en leerschema's ondersteunen het studeren. Er zijn geregeld kleine opdrachten voor zelfstandig werk. Het lesverloop is evenwel nog hoofdzakelijk leraargestuurd, waarbij de verzelfstandiging in het leerproces enigszins wordt afgeremd.

Uitrusting Er is geen vaklokaal, maar in alle leslokalen zijn een pc, beamer en scherm voorhanden. Deze digitale leermiddelen worden intensief en met de nodige deskundigheid gebruikt. Het bij het leer- en werkboek horende bordboek vormt in een aantal gevallen een goede ondersteuning. De leerlingen hebben gemakkelijk toegang tot het digitale leerplatform van de school. Voor Latijn bevat het onder meer het beeldmateriaal, grammatica- en lectuuroplossingen en extra oefeningen, maar ook hier is de gelijkgerichtheid veeleer beperkt.

3.1.1.9 Lichamelijke Opvoeding in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/004)

Voldoet niet

De ontoereikende leerplanrealisatie is toe te schrijven aan een onevenwichtig onderwijsaanbod en aan een leerlingenevaluatie die niet valide en evenwichtig is.

Onderwijsaanbod Een aantal bewegings- en persoonsgebonden leerplandoelen wordt onvoldoende gerealiseerd. De sporttakgebonden leerplandoelen in verband met atletiek (sprint, verspringen en werpen) en zelfverdediging worden onvoldoende aangeboden. De leerplandoelen in verband met gymnastiek worden leraargebonden in onvoldoende mate aangeboden. Deze tekorten zijn in hoofdzaak te wijten aan een overaanbod van zwemmen en het onvoldoende opvolgen van het raamplan dat door de vakgroep uitgewerkt werd. De bewegingsdoelen rond zelfstandig werken en reflecteren over bewegen en de persoonsgebonden doelen krijgen een impliciete invulling. Concrete leerlijnen ondersteunen de realisatie van de sporttakgebonden leerplandoelen. Dit is evenwel niet het geval voor de overige leerplandoelen: zelfstandig werken, reflecteren over bewegen, persoonsdoelen en vakattitudes. De planningsdocumenten zijn te weinig afgestemd op het raamleerplan. De vakgroep zorgt voor een gevarieerd extracurriculair sportaanbod. Dit creëert een bewegings- en sportcultuur en biedt kansen om het curriculum te verruimen.

Uitrusting De school beschikt over voldoende sportinfrastructuur en leermiddelen om de verschillende leerplandoelen te realiseren.

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk is onevenwichtig uitgebouwd. De leerplandoelen in verband met zelfstandig werk, reflecteren over bewegen, sociaal functioneren en zelfconcept en vakattitudes worden niet expliciet geëvalueerd. De vakafspraken in verband met de evaluatie hebben betrekking op de puntenverdeling. De evaluatie-inhouden, de

observatiepunten en de criteria krijgen een leraargebonden invulling.

Leerbegeleiding De leerbegeleiding krijgt een individuele invulling. Voor fysiek zwakke én sterke leerlingen bestaan geen overkoepelende vakafspraken in verband met differentiatie, remediëring en evaluatie. De aanbeveling van het leerplan om ICT te integreren in de lessen wordt leraarafhankelijk toegepast. Afspraken in verband met talenbeleid ontbreken.

Sociale en emotionele begeleiding De lessen verlopen in een taakgericht en veilig (fysiek en socio-emotioneel) leerklimaat. Leraren en leerlingen onderhouden goede contacten.

Deskundigheidsbevordering De leraren overleggen regelmatig formeel en informeel over organisatorische onderwerpen. Inhoudelijke thema's krijgen minder aandacht. De interne nascholing is een positief initiatief in het kader van de professionele vorming. De vakgroep werkt onvoldoende op basis van een prioriteitenplan dat de school voor alle vakgroepen vooropstelt.

3.1.1.10 Lichamelijke Opvoeding in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen, Economie-wetenschappen, Grieks-Latijn, Grieks-wiskunde, Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen, Latijn-wiskunde, Moderne Talen-wetenschappen, Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2008/7841/039)

Voldoet

De realisatie van de leerplandoelen is voldoende.

Onderwijsaanbod De meeste bewegings- en persoonsgebonden leerplandoelen worden voldoende gerealiseerd. De bewegingsdoelen rond zelfstandig werken en reflecteren over bewegen krijgen leraarafhankelijk een meer expliciete en kwalitatieve invulling. De persoonsgebonden leerplandoelen in verband met samen overleggen en keuzes maken zijn onvoldoende uitgebouwd. Concrete leerlijnen ondersteunen de realisatie van de sporttakgebonden leerplandoelen. Dit is evenwel niet het geval voor de overige leerplandoelen: zelfstandig werken, reflecteren over bewegen, persoonsdoelen en vakattitudes. De horizontale samenhang is zwak doordat elke leerkracht eigen planningsdocumenten hanteert en deze te weinig afstemt op het raamplan. De vakgroep zorgt voor een gevarieerd extracurriculair bewegings- en sportaanbod. Dit creëert een bewegings- en sportcultuur en biedt kansen om het curriculum te verruimen en te verdiepen.

Uitrusting De school beschikt over voldoende sportinfrastructuur en leermiddelen om de verschillende leerplandoelen kwalitatief te realiseren.

Evaluatiepraktijk De kwaliteit van de evaluatie van de leerplandoelen is wisselend en leraargebonden. De evaluatie van de niet sporttakgebonden en persoonsdoelen is onvoldoende uitgewerkt.

Leerbegeleiding De leerbegeleiding krijgt een individuele invulling. Voor fysiek zwakke en sterke leerlingen bestaan geen overkoepelende vakafspraken in verband met differentiatie, remediëring en evaluatie. Het kortstondig aanbieden van sommige leerinhouden remt de diepgang in het leerproces af.

Het toepassen van leerlinggestuurde werkvormen ondersteunt de realisatie van de doelen in verband met zelfstandig werken, sociaal functioneren en zelfconcept.

De leraren volgen de aanbeveling van het leerplan om ICT te integreren in de lessen. Afspraken in verband met talenbeleid ontbreken.

Sociale en emotionele begeleiding

De lessen verlopen in een taakgericht en veilig (fysiek en socio-emotioneel) leerklimaat. Leraren en leerlingen onderhouden goede contacten.

Deskundigheidsbevordering

De leraren overleggen regelmatig formeel en informeel over organisatorische onderwerpen. Inhoudelijke thema's krijgen minder aandacht. De interne nascholing is een positief initiatief in het kader van de professionele vorming. De vakgroep werkt onvoldoende op basis van een prioriteitenplan dat de school vooropstelt.

3.1.1.11 Lichamelijke opvoeding en sport in de derde graad in de studierichting Sportwetenschappen (leerplan D/2006/0279/027)

Voldoet niet

Op het ogenblik van de doorlichting beschikt de studierichting Sportwetenschappen nog niet over de nieuwe specifieke eindtermen (SET). In afwachting van de stemming in het parlement, blijven de vorige SET en het daarvan afgeleide leerplan geldig. Een aantal van deze leerplandoelen wordt niet of onvoldoende gerealiseerd. De kwalitatieve invulling van een aantal bewegingsgebonden leerplandoelen is een argument om de onvoldoende leerplanrealisatie niet te sanctioneren met een beperkt gunstig advies.

Onderwijsaanbod

Wat betreft het realiseren van de bewegingsgebonden leerplandoelen, eindtermen en SET ligt de nadruk op de component motorische competentie. De leerplandoelen in verband met verdiepen en verbreden van verschillende bewegingsgebieden en met verantwoord en veilig bewegen zijn kwalitatief uitgewerkt. Geconcretiseerde leerlijnen bestaan voor de sporttakgebonden leerplandoelen en zitten vervat in een specifiek graadoverschrijdend raamplan voor Sportwetenschappen.

Het frequente gebruik van leerlinggestuurde werkvormen ondersteunt de realisatie van de bewegingsgebonden leerplandoelen in verband met zelfstandig werken en reflecteren over bewegen.

De leerplandoelen in verband met het controleren van sportprestaties, fysieke conditie en gezondheid en het toepassen van principes van fitheid, blessurepreventie, voeding en middelengebruik worden occasioneel behandeld en impliciet geëvalueerd.

De aandacht voor de persoonsgebonden doelen is beperkt. Hiervoor ontbreken leerlijnen en evaluatiecriteria.

De SET in verband met de component samenleving en de onderzoekscompetentie worden onvoldoende gerealiseerd. De onderzoekscompetentie wordt te weinig gekaderd binnen de leerplaninhouden. De kwaliteit van de onderzoeksvragen en het onderzoek zijn veeleer zwak en een evaluatie van het proces ontbreekt.

Het naschoolse bewegings- en sportaanbod biedt kansen om het curriculum te verbreden en te verdiepen.

Uitrusting De school beschikt over voldoende sportinfrastructuur en leermiddelen om de verschillende leerplandoelen kwalitatief te realiseren.

Evaluatiepraktijk Voor de evaluatie bestaat een puntenverdeling per sportdiscipline. De evaluatie-inhouden en - criteria hebben voornamelijk betrekking op de sporttakgebonden bewegingsdoelen. Voor atletiek en gymnastiek zijn ook evaluatie-inhouden uitgeschreven voor de persoonsdoelen.

Leerbegeleiding Het prestatieniveau van een groot aantal leerlingen is voor de meeste sportdisciplines behoorlijk. Er is in structurele remediëring voorzien voor gymnastiek en zwemmen. Voor de andere disciplines is de remediëring vrijblijvend. ICT wordt geïntegreerd in het leerproces.
De documentatiemap/(s)portfolio krijgt te weinig aansturing en wordt niet geïntroduceerd vanaf de tweede graad. De vakgroep laat hier kansen liggen die kunnen bijdragen tot zelfstandig, reflecterend en onderzoekend leren.

Deskundigheidsbevordering De voltallige vakgroep overlegt regelmatig formeel en informeel rond organisatorische onderwerpen. Inhoudelijke thema's krijgen minder aandacht. Voor de studierichting Sportwetenschappen bestaat er weinig specifiek en graadoverschrijdend overleg om de leerplanrealisatie te plannen en te bewaken.
De interne nascholing is een positief initiatief in het kader van de professionele vorming.

3.1.1.12 Muzikale opvoeding in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/02)

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet en de vaklokalen ondersteunen de leerplanbehandeling. De evaluatie is valide en kwaliteitsvol.

Onderwijsaanbod De leerplanbehandeling vertrekt vanuit een evenwichtig aanbod van de verschillende muzikale omgangsvormen zodat de leerplandoelen behoorlijk worden bereikt. Er gaat veel aandacht naar de muziekpraxis, waarbij heel wat inspanningen worden geleverd om de leerplandoelen inzake ontwerpen en improviseren te realiseren. Ook het instrumentaal musiceren krijgt aandacht, maar dit vertrekt nog onvoldoende vanuit een krachtige en logisch opgebouwde leerlijn. Hoewel er leraar- en lesgroepgebonden verschillen zijn, is de leerwinst bij de instrumentale praxis over het algemeen vrij beperkt. Dit heeft onder meer te maken met de te geringe aandacht voor remediëring via adequate foutenanalyse en probleemoplossend werk. Het musiceren kan ook versterkt en bewuster worden door een sterkere link te maken met de muzieknotatie/partituur. Het verstrekte muziekonderwijs wordt bij de muziekpraxis vooral bepaald door het leerboek en te weinig vanuit de leerbehoeften van de verschillende lesgroepen.
De vocale praxis is heel beperkt. Nochtans hebben sommige lesgroepen heel wat vocale kwaliteiten. Deze kunnen sterker aangeboord worden door het aanbieden van een ruim en rijk liedrepertoire. Van sommige liederen die nu worden gebruikt, is de tessituur t.a.v. de lesgroep niet interessant. Verbreding van het liedrepertoire biedt ongetwijfeld ook kansen om het

zingplezier en de groei naar muzikaliteit te bevorderen. Positief is dat het zingen soms wordt gekoppeld aan bepaalde schoolprojecten. De leerdoelen inzake het muziekbeluisteren worden degelijk behandeld, onder meer vanuit de genrevrije benadering en een kennismaking met een ruim palet van muziekgenres en stijlen, componisten en muziekwerken. Het spreken over muziek (leerdoel 'verwoorden') krijgt aandacht, maar kan door middel van krachtiger leerlijnen uitgewerkt worden tot sterkere onderwijsleergesprekken. Uit lesobservaties blijkt immers dat bepaalde elementaire muziekbegrippen niet bij alle lesgroepen even goed gekend zijn. De leerplanrealisatie wordt voorts versterkt door een aantal goed gekozen schoolconcerten, met duidelijke link naar bepaalde leerdoelen. Verder worden voor het realiseren van het leerplan ook verschillende parascolaire initiatieven genomen waarbij muziek een toonaangevende rol speelt. Deze bieden niet alleen een meerwaarde bij het vakonderwijs, maar geven ook klank en kleur aan het schoolleven en dragen bij tot de brede harmonische vorming van de leerlingen.

Uitrusting De school beschikt over twee mooie muzieklokalen die goed zijn ingericht en voorzien van de nodige leermiddelen. Beide ruimtes zijn aangenaam en vormen een interessante biotoop voor kunstzinnig onderwijs. De indeling van het ene vaklokaal met zowel een helft voor muziekpraxis als een lesplatform vergroot de mogelijkheden voor een kwaliteitsvolle leerplanrealisatie. Het schoolmeubilair is goed afgestemd op de ergonomie van de leerlingen. Internet en beamer zijn voorhanden en worden passend aangewend. De geluidsweergave is goed. De muzikleraren overleggen zowel onderling als met de schoolleiding over de verdere uitbouw van de muzieklokalen.

Evaluatiepraktijk De school kiest voor permanente evaluatie. Deze keuze leunt goed aan bij het leerplanconcept en wordt degelijk ingevuld. De evaluatiepraktijk is valide omdat nagenoeg alle leerplandoelen, leerinhouden en vak- en algemene attitudes aan de orde zijn. De leraren beschikken over een ruim aantal evaluatiegegevens om de resultaten van de leerlingen in kaart te brengen. De vakgroep heeft reeds ruim geïnvesteerd in het zoeken naar kwaliteitsvol en leerplangericht evalueren. De voorgelegde documenten m.b.t. het evalueren van vaardigheden behandelen de verschillende muzikale omgangsvormen zoals het vocaal en instrumentaal musiceren alsook de opdrachten rond creativiteit (ontwerpen en improviseren). Voor het evalueren van deze omgangsvormen zijn degelijke criteria geselecteerd. Het evalueren gebeurt door middel van een duidelijke puntenschaal. Het geheel wordt aan de leerlingen goed gecommuniceerd a.d.h.v. instructie- en evaluatieformulieren.

Leerbegeleiding In de gevolgde lessen is het leerklimaat positief en de grootte van de lesgroepen is beheersbaar. Leraargebonden - en wel vooral bij het collectief musiceren - kan het klasmanagement versterkt worden. De aangereikte stappenplannen bij het ontwerpen van muziek bieden een specifieke en kwaliteitsvolle leerbegeleiding aan bij deze vormen van creatief musiceren. Het verdient aanbeveling om bij de muziekpraxis meer een beroep te doen op de specifieke talenten van de leerlingen. Dit geldt onder meer voor leerlingen die les volgen in het deeltijds kunstonderwijs. Het maken van geluidsopnames van vocale en/of instrumentale uitvoeringen van een

lesgroep kan een interessante stap zijn in het groeiproces naar accurater en mooier musiceren.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep vormt een dynamisch team met heel wat formeel en informeel overleg. De vakvergaderingen worden goed benut als momenten van collectieve leerplanstudie. De kwaliteitsvolle resultaten op het vlak van de evaluatiepraktijk zijn daar onder meer het resultaat van. De leraren participeren voldoende aan vakgerichte nascholing. Hun uiteenlopende engagementen op het vlak van lessen volgen in het deeltijds kunstonderwijs alsook de actieve deelname binnen de wereld van de kunst, bieden evenzeer zuurstof en inspiratie voor het geven van muziekonderwijs.

3.1.1.13 Natuurwetenschappen in aso derde graad in de studierichtingen Grieks-Latijn, Latijn-moderne talen en Economie-moderne talen (leerplan D/2006/0279/012)

Voldoet niet

De vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen worden onvoldoende gerealiseerd. De noodzakelijke infrastructuur wordt te weinig ingezet. De evaluatiepraktijk is niet voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod De vaardigheidsgerichte doelstellingen komen onvoldoende aan bod omdat er te weinig leerlingenexperimenten uitgevoerd worden. Voor het schooljaar 2011-2012 is graadgebonden één leerlingenpracticum (microscopie) aantoonbaar uitgevoerd. Het leerplan legt daarentegen 6 lestijden leerlingenpractica op, waarbij naast microscopie ook minstens het uitvoeren van een neutralisatie- en redoxreactie en het meten van fysische grootheden verplicht zijn. Door middel van één practicumervaring kunnen de leerlingen deze specifieke vaardigheden noch de eindtermen over 'onderzoekend leren' en 'leren onderzoeken' bereiken. Ook dit schooljaar blijft het vaardigheidsgericht werken een knelpunt, al werd in het eerste leerjaar een bijkomend practicum over kunststoffen uitgevoerd.

De leerplandoelstellingen die gekoppeld zijn aan theoretische begrippen komen voldoende aan bod. Ze worden in samenhang en op een goed beheersingsniveau aangebracht. De meeste leerinhouden kaderen in voor de leerlingen herkenbare contexten. De lessen bevorderen het inzicht in wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen. De lessen krijgen een visuele invulling door demonstratieproeven en multimediatoepassingen. De integratie van de leerinhouden biologie, chemie en fysica gebeurt nog niet voor alle leerplanonderdelen optimaal. Een diepgaande en theoretisch-wetenschappelijke aanpak vormt soms nog te veel het uitgangspunt. Aan sommige onderdelen (bijv. bewegingsleer, chemische berekeningen), wordt daardoor meer lestijd besteed dan het leerplan veronderstelt. Dit hypothekeert de beschikbare lestijd voor vaardigheidsgerichte doelstellingen.

Uitrusting Het leerplan natuurwetenschappen vereist als minimale basisinfrastructuur een demonstratietafel met water en energievoorziening, werktafels voor leerlingen met water- en energievoorziening en voorziening voor afvoer van schadelijke dampen en gassen. Deze infrastructuur is te weinig ter beschikking voor het vak natuurwetenschappen door een ongunstige roostering en het structurele tekort aan beschikbare wetenschapslokalen

(zie vakverslagen chemie en fysica). Een minderheid van de lestijden natuurwetenschappen is vast geroosterd in een wetenschapslokaal, maar dat is slechts beperkt uitgerust en het biedt weinig fysieke ruimte voor het uitvoeren van proeven door leerlingen. De tussenoplossing om via een lokaalwissel uit te wijken naar een geschikt wetenschapslokaal, wordt te weinig benut.

De schoolleiding beseft dat dit een tijdelijke situatie is, en nam initiatieven voor het bouwen van een extra wetenschapslokaal. De plannen liepen recentelijk spaak omwille van de regelgeving op geklasseerde monumenten. De noodzakelijke brandbeveiliging in de aangrenzende hal kan daardoor niet worden uitgevoerd. Voor een aantal nieuwe opties is nog geen concreet tijdspad uitgezet.

Om demonstratieproeven te kunnen uitvoeren, worden wel geregeld leermiddelen overgebracht naar de toegewezen klaslokalen en ook de beschikbare ICT-uitrusting wordt doelmatig ingezet.

Evaluatiepraktijk De leerlingenevaluatie gaat sterker uit van de leerinhouden dan van de leerplandoelstellingen. De evaluatie van experimentele vaardigheden in het kader van onderzoekend leren en leren onderzoeken is niet aantoonbaar. De bevraging is wel representatief voor de theoretische leerinhouden en het niveau voldoet. De leerlingen krijgen voldoende toetsen en worden goed voorbereid op de examens. De opgaven peilen naar kennis, inzicht en toepassingen, maar het kennisaspect overweegt. Heel wat opgaven kaderen in relevante en actuele contexten. De vraagstelling is gevarieerd, maar omvat soms een uitgebreid aantal meerkeuzevragen (tot een vierde van het puntengewicht) zonder gelegenheid om het antwoord toe te lichten. Uit de antwoorden kan te weinig worden afgeleid of de leerlingen de beoogde leerplandoelstellingen hebben bereikt. De evaluatiecriteria zijn helder en de leerlingen kennen de puntenverdeling.

Leerbegeleiding De lessen verlopen rustig en in een veilig leerklimaat. Leraren moedigen de leerlingen aan tot participatie aan de leergesprekken. Verwijzingen naar de leefwereld en de samenleving wakkeren de motivatie aan. De lesopbouw en het ondersteunend materiaal zijn gestructureerd. Het digitale platform wordt benut voor bijkomende illustraties en oefeningen. Activerende werkvormen komen zeer weinig aan bod.

Op toetsen en examens weten de leerlingen wat van hen wordt verwacht. Ze krijgen voldoende feedback en er is een remediërsaanbod wanneer zich vak- of studieproblemen voordoen. De op schoolniveau afgesproken sticordi-maatregelen worden opgevolgd. De leerlingenresultaten voldoen.

Deskundigheidsbevordering De vakgroepwerking omvat organisatorische en pedagogische aspecten. Voor de begeleiding van de leerlingen en het afstemmen van de leerplanrealisatie in parallel- of vervolklassen wordt de samenhang bewaakt. Er is collegiale samenwerking en doorgaans wordt lesmateriaal vlot uitgewisseld. De meeste leraren volgen extern nascholing om hun deskundigheid verder te ontwikkelen. De school werkt hiervoor ook samen met de eigen begeleidingsdienst. Nascholingservaringen worden doorgegeven en de effecten van nascholing zijn zichtbaar in de klaspraktijk.

De uitwisseling van informatie wordt niet altijd benut als vertrekpunt voor gezamenlijke leerplanstudie, reflectie over de pedagogische aanpak en collegiale visitatie. De vakgroep beschikt over voldoende reflecterend vermogen om de kwaliteit van haar werking te bewaken en verder te verhogen.

3.1.1.14 Techniek in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/017)

Voldoet

De meeste eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate aangeboden en bereikt. De uitrusting en leermiddelen in de vaklokalen beantwoorden aan de minimale materiële vereisten, op de nodige computers voor de leerlingen na.

Onderwijsaanbod De leerplandoelstellingen worden nagenoeg gerealiseerd. De dimensies begrijpen, hanteren en duiden vinden een draagvlak binnen de verscheidene toepassingsgebieden (energie, informatie en communicatie, constructie, transport en biochemie) die doorgaans door middel van relevante techniekprojecten worden geëxploreerd. Hoewel de leerlingen het technisch proces kennen, wordt deze kerncomponent in de techniekprojecten niet altijd herkenbaar en ten gronde onderzocht. Bovendien worden de overige kerncomponenten (technisch systeem, hulpmiddelen en keuzes) in veeleer geringe mate verkend aan de hand van onderzoeksopdrachten waarin een verscheidenheid van ICT-middelen (digitaal fototoestel, computer, ...) moeten worden gebruikt. De omschrijving van de behoefte/probleemstelling is meestal weinig uitdagend, omdat de oplossing vaak voor de hand ligt. Op het leren kiezen van de juiste en/of gepaste hulpmiddelen en deze op een verantwoorde en/of milieubewuste en/of veilige wijze leren gebruiken of toepassen, ligt niet altijd voldoende de nadruk. Aan de basis van deze vaststellingen ligt het veeleer gesloten leermateriaal dat doorgaans de leidraad van het onderwijsproces vormt. De eindtermen met betrekking tot techniek en samenleving - o.m. 'met voorbeelden diverse aspecten van de kerncomponenten illustreren' en 'de rol van technische beroepen in de verschillende stappen van het technisch proces' - krijgen slechts partieel aandacht. De leraren slagen erin de interesse voor techniek en de technische geletterdheid bij de leerlingen te verhogen. De mogelijkheden om aanleg en belangstelling voor techniek te ontdekken, worden echter nog te weinig aangewend om de studiekeuze en de oriëntering van de leerlingen doeltreffend te onderbouwen. Nochtans sturen zowel de vakgebonden eindtermen als de vakoverschrijdende eindtermen over leren leren hierop aan.

Onderwijsorganisatie De school volgt de leerplanaanbevelingen over de onderwijsorganisatie gedeeltelijk op. Ze biedt de twee lestijden voor techniek in blokvorm aan, wat een bevorderende factor is om de drie dimensies op een geïntegreerde wijze via de techniekprojecten te realiseren. In tegenstelling met de aanbeveling over de grootte van de klasgroepen schommelt het aantal leerlingen tussen 19 en 24. Dergelijke groepsgrootte belemmert het optimaal gebruik van de onderwijstijd, meer in het bijzonder de doeltreffende begeleiding van de techniekprojecten/onderzoeksopdrachten.

Uitrusting De school beschikt over twee ruime lokalen die didactisch aangekleed zijn en de sfeer van techniek uitstralen. In beide lokalen zijn een computer en een beamer voorhanden om het onderwijsproces te ondersteunen. De technieklokalen zijn bovendien goed ingericht en met voldoende leermiddelen uitgerust, zodat actief en constructief leren en werken mogelijk zijn. Enkel ontbreekt er per drie leerlingen een computer om binnen de techniekprojecten onder meer opzoekwerk en oefeningen uit te voeren.

Evaluatiepraktijk De school opteert voor permanente evaluatie en gebruikt verschillende evaluatievormen, waaronder taken, toetsen en zelfevaluaties. Tegelijk is de vakgroep zoekende om de product- en procesevaluatie op een verantwoorde wijze toe te passen. Voor de dimensies 'duiden en begrijpen' peilen de toetsen overwegend naar reproductie van kennis, terwijl de taken vooral focussen op toepassingen. Voor de dimensie hanteren beoogt het verzorgde en zelf ontwikkelde zelfevaluatie-instrument een procesevaluatie van de realisaties en een reflectie op de eigen prestaties. Hoewel het instrument zeker een stap in de goede richting is, evolueren de opdrachten te weinig van gesloten naar open opdrachten en onderzoeksopdrachten en tegelijk wordt in onvoldoende mate gefocust op de vakspecifieke attitudes. Het instrument biedt – over het algemeen en mits een verdere uitwerking en verfijning - mogelijkheden tot een kwaliteitsvolle beoordeling van de techniekprojecten.

Leerbegeleiding De vakgroep creëert een aangenaam leer- en leefklimaat en weet de leerlingen op basis van een ruime technische geletterdheid te enthousiasmeren en te begeleiden. Het leerproces verloopt doorgaans gestructureerd, leraargebonden verschillen niet te na gesproken. Vormen van inzichtelijk en samenwerkend leren worden gebruikt om de leerplandoelstellingen te expliciteren. Moeilijke en meer abstracte begrippen worden afdoende en op verscheidene manieren uitgelegd, waardoor leerlingen met verschillende leerstijlen worden aangesproken. De vakgebonden studietips voor leren leren worden niet gebruikt, omdat ze niet aansluiten bij het nieuwe leerplanconcept. Occasioneel wordt het leerproces verrijkt met affectieve leeractiviteiten, zoals het motiveren en waarderen van de leerlingen. De keuze van de meeste technische realisaties bevordert het technisch inzicht van de leerlingen. Leraren spannen zich in om de uitvoeringsopdrachten adequaat in groep of individueel te begeleiden. De grootte van de klasgroepen beïnvloedt echter de doeltreffendheid van de begeleiding, onder meer wegens de proactieve gesloten opdrachten en de daarmee gepaard gaande te gesloten procesevaluatie die leiden tot lege lesmomenten voor leerlingen die doelmatig en snel werken.

Deskundigheidsbevordering De vakdeskundigheid, de leerbereidheid en de samenwerking zijn sterke punten van de vakgroep. Naast veel informeel overleg organiseert de vakgroep formele vakvergaderingen. De implementatie van het leerplan, de keuze van handboeken en de techniekprojecten, evenals de evaluatiepraktijk maakten deel uit van de agenda, maar verdienen nog verdere uitdieping.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 111 en 112)	ja
• de bijdrageregeling en afwijkingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiestelsel met inbegrip van de remediëingsmaatregelen	ja
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex so, art. 111, §3)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respekteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/4)	ja
Respekteert de school voor gewoon secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respekteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De school beschikt over een algemene visie op deskundigheidsbevordering. Zij streeft naar een breed inzetbaar personeelsteam dat zich flexibel kan aanpassen aan nieuwe ontwikkelingen in het onderwijs. De consequente invulling van het pedagogisch project en het permanent versterken van de vakbekwaamheid vormen de pijlers van het nascholingsbeleid.

Er is een nascholingsplan met vaste prioriteiten die de brede schoolwerking omvatten. De concrete invulling van de prioriteiten krijgt jaarlijks vorm door bevraging van vakgroepen, leerlingenbegeleiders, werkgroepen, ondersteunend personeel, directieleden en middenkader. Het nascholingsbeleid is daarnaast gericht op de individuele, vakgebonden noden. Het nascholingsplan omvat een verantwoording van de prioriteiten en de geplande nascholingen. Concreet na te streven doelstellingen met een daaraan gekoppeld tijdpad, worden weinig geëxpliciteerd.

Alle personeelsleden worden sterk aangemoedigd om zowel via nascholing als het uitwisselen van interne expertise hun deskundigheid te verhogen. De nascholingsgelden worden integraal besteed en de school voegt er middelen aan toe. Leraren volgen nascholing na de lesuren maar kunnen jaarlijks ook vier halve dagen nascholing volgen tijdens de lesuren. In de vakgroepvergaderingen zijn het uitwisselen van nascholingservaringen en het beoordelen van hun bruikbaarheid een vast agendapunt. Voor brede nascholingsthema's ziet de school toe op een vertegenwoordiging van de verschillende vakgroepen of organiseert zij interne vorming (klasmanagement, taalbeleid, aspecten van leerlingenbegeleiding). Ook de expertise van de schooleigen begeleiding wordt sterk benut.

De effecten van het nascholingsbeleid kunnen niet altijd worden nagegaan omdat concrete en operationele doelstellingen ontbreken. Vanuit haar pedagogisch project vertrouwt de schoolleiding op de bereidheid tot voortdurende professionalisering bij het personeelsteam. Zij houdt wel de vinger aan de pols via de vakgroepverslagen, gesprekken en lesobservaties. Het aantal gevolgde nascholingen wordt geregistreerd en geanalyseerd en jaarlijks ter reflectie aan de leraren voorgelegd. Tijdens functioneringsgesprekken is nascholing een vast onderwerp, dat aanleiding kan geven tot bijkomende impulsen. Tijdens de doorlichting is gebleken dat de meeste personeelsleden de deskundigheidsbevordering ter harte nemen. Maar er blijven leraargebonden verschillen, ook voor de implementatie van de nascholingservaringen in de klaspraktijk.

De school tracht via haar nascholingsbeleid in te spelen op verwachtingen van de overheid. In de voorbije jaren werden zo initiatieven genomen om het werken aan de eindtermen over onderzoekscompetentie op te starten en in een ontwikkeltraject te brengen. Er is aandacht voor leerlingen met een specifieke problematiek, zoals dyslexie, ADHD en hoogbegaafdheid. Intern wil de school inspelen op een aantal nog onbenutte kansen. Daartoe behoort het omzetten van de verplichte 'hospiteerlessen' binnen de aanvangsbegeleiding tot een veralgemeende cultuur van collegiale visitatie.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De school verantwoordt haar leerbegeleiding vanuit een aantal richtinggevende documenten. Deze worden opgehangen aan de opdrachtverklaring en het opvoedingsproject van de Vlaamse Jezuïetencolleges en meer in het bijzonder aan het waardencharter, waarin opvoeden niet enkel het vormen van het intellect betreft, maar de hele mens. Meer concreet besteedt ze ruime aandacht aan preventieve en remediërende leerbegeleiding en legt daarbij de klemtoon op het zelfstandig leren functioneren van de leerlingen en het leren opnemen van verantwoordelijkheid.

Naast tal van schooljaaroverschrijdende maatregelen voor de leerbegeleiding, focust het huidige prioriteitenplan op twee speerpunten, namelijk de leertips voor het eerste leerjaar van de eerste graad en het doelgericht maken van de individuele handelingsplannen. Aan deze prioriteiten werden geen operationele doelen gekoppeld.

Op schoolniveau wordt de leerbegeleiding structureel ondersteund door een drielijnenmodel. De eerste lijn betreft alle initiatieven van de vakken- en klassenleraren; in de tweede lijn nemen de graadgebonden leerlingenbegeleiders en de adjunct-directeur een rol op; in de derde lijn wordt hulp ingeroepen van het CLB en/of wordt de leerling doorverwezen naar externe instanties.

Uit de doorgelichte vakken blijkt dat de leerlingen over het algemeen genomen, zowel preventief als curatief, met tal van initiatieven in hun leer- en ontwikkelingsproces worden ondersteund. Toch blijkt dat amper een proactieve en doelmatige relatie wordt gelegd met de vakoverschrijdende eindtermen voor leren leren en dat de implementatie van het prioriteitenplan met wisselend succes verloopt.

Conform het prioriteitenplan wordt het vakkenonderwijs in de eerste graad ondersteund met leertips. Dit gebeurt in samenhang met de structureel ingebouwde lestijd voor leren leren in de eerste leerjaren met keuzegedeelte Moderne wetenschappen en de geïntegreerde aanpak in het keuzegedeelte Latijn, waarmee een stevig fundament wordt gelegd voor een constructieve leerhouding. Deze vakspecifieke studietips worden in de meeste vakken gebruikt. Voor een aantal vakken zijn ze echter niet geactualiseerd en zijn ze niet afgestemd op de nieuwe vakgebonden eindtermen en de leerplannen.

Los van de gradenstructuur wordt voor leerlingen die kampen met een geattesteerde leerstoornis (dyslexie, dyscalculie, ...) of een ontwikkelingsstoornis (ASS, ADHD) een handelingsplan op maat aangereikt. Het inperken van leerbelemmerende factoren, zoals anderstaligheid, hoogbegaafdheid en faalangst gebeurt op basis van goed doordachte individuele handelingsplannen die aan de betrokken actoren duidelijk worden gecommuniceerd.

Naast de ruime eerstelijnsbegeleiding nemen de leerlingenbegeleiders en de adjunct-directeur een actieve tweedelijnsrol in de leerbegeleiding op. Zij ondersteunen individuele leerlingen in hun studieproblemen en volgen de individuele handelingsplannen nauwgezet en adequaat op.

De school brengt de relevante gegevens over de leerlingen in het digitaal leerlingvolgsysteem samen. Doorgaans worden hierin acties, remediëringsinitiatieven en vorderingen goed bijgehouden, leraargebonden verschillen niet te na gesproken. Deze dossiers vormen onder meer een belangrijke informatiebron bij de bespreking van leerlingen tijdens de (delibererende) klassenraad, zodat de leerlinggebonden opvolging en de besluitvorming efficiënt kunnen verlopen.

De school bespreekt binnen de pedagogische raad en in sommige vakgroepen veeleer intuïtief de doeltreffendheid van haar leerbegeleiding. Omdat aan de prioriteiten geen operationele en meetbare doelen worden gekoppeld, gebeuren de bijstellingen onvoldoende op basis van metingen.

De pedagogische raad, de klassenraden en de vakgroepen worden aangewend om leraren aan te zetten tot reflectie over hun onderwijspraktijk, in het bijzonder over de leerbegeleiding. Deze vorm van interne professionalisering zorgt voor de ontwikkeling van breed gedragen initiatieven, zoals de optimalisering van de individuele handelingsplannen. Daarnaast krijgen de leerlingenbegeleiders en geïnteresseerde leraren mogelijkheden om zich via nascholing te professionaliseren om zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de begeleiding van soms complexe leerproblematieken. Ook de beschikbaarheid van heel wat publicaties biedt perspectieven tot ontwikkeling van de knowhow van het personeel.

4.3 Evaluatie

4.3.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De visie op evaluatie staat uitgeschreven in het schoolvademecum. De school beschouwt de evaluatie als een cruciaal element in het leerproces en maakt daarbij een onderscheid tussen product- en procesevaluatie. De school wijst in dit verband op het belang van correcte informatie over leerresultaten in het leerproces van de leerling.

Voor de concretisering van de visie rekent de school vooral op de vakgroepen. De evaluatiepraktijk is sedert een behoorlijk aantal schooljaren onderwerp van studie bij een ruim aantal vakgroepen. De diepgang van dit studiewerk toont wel aanzienlijke verschillen. De schoolleiding participeert geregeld aan de vakbijeenkomsten en stimuleert het multipliceren van kwaliteitsvol uitgewerkte evaluatiemodellen. De schoolleiding stuurt aan op leerplangericht en representatief evalueren en houdt daarop overwegend toezicht bij de beginnende leraren en dit gedurende twee schooljaren. Dit maakt overigens deel uit van het begeleidingstraject voor beginnende leraren.

De organisatie van de evaluatiepraktijk gaat uit van de ontwikkeling van begeleid naar zelfstandig verwerken van de leerdoelen bij de leerlingen. De groei binnen dit verzelfstandigingsproces is goed herkenbaar in de frequentie van evaluatie en rapportering. Bij de organisatie van de evaluatiepraktijk heeft de school een goed afgestemd aanbod voor leerlingen met leerstoornissen.

Voor vakken waar vaardigheden een belangrijk tot essentieel onderdeel van de leerplandoelen zijn, worden vaardigheden expliciet geëvalueerd en gerapporteerd of is er gespreide evaluatie.

De afspraken over de evaluatie van de onderzoekscompetentie staan nog niet op punt in alle polen. De uitwerking gebeurt apart in de betrokken vakgroepen, schoolbrede afspraken zijn hieromtrent nog niet uitgewerkt.

De visie op delibereren en studiebekrachtiging is geïnspireerd op de pedagogische richtlijnen van de onderwijskoepel. In de eerste en de tweede graad beoogt de school een prospectieve en oriënterende deliberatie. In het tweede leerjaar van de derde graad is er een meer retrospectieve benadering. Er zijn duidelijke afspraken over de invulling van de waarschuwing en het vakantiewerk. Daarbij wordt de regelgeving gerespecteerd. Uitgestelde beslissingen kunnen volgens de richtlijnen van de school enkel in 'uitzonderlijke gevallen'.

De school hecht veel belang aan de organisatie van de evaluatiepraktijk en ondersteunt die met duidelijke richtlijnen.

Voor inhoudelijke aspecten zoals validiteit ten aanzien van de leerplannen, de kwaliteit van de vraagstelling, doelgerichte product- en procesevaluatie, integratie van de attitudebeoordeling en de functie van evaluatie als indicator voor bijsturing van leer- en onderwijsproces zijn de richtlijnen veeleer aansturend dan wel ondersteunend. De uitwerking daarvan valt grotendeels onder de verantwoordelijkheid van de vakgroepen.

Voor de verdere professionalisering van de evaluatiepraktijk heeft de school een aantal initiatieven genomen zoals onder meer het belang van instructietaal en de koppeling van de evaluatiepraktijk met het talenbeleid.

De doeltreffendheid van de organisatie van de evaluatie wordt degelijk in kaart gebracht. De opvolging van de inhoudelijke kwaliteit (validiteit, objectiviteit, transparantie) door de schoolleiding gebeurt niet systematisch. De schoolleiding rekent hiervoor voluit op de vakgroepen. Leraarafhankelijk wordt dit niet altijd ingevuld vanuit de leerplandoelstellingen.

Inzake de aansluiting van secundair naar hoger onderwijs, verneemt de school soms interessante info van oud-leerlingen op infomomenten over schoolloopbaan na het secundair. Relevante informatie wordt daarbij doorgespeeld aan de vakgroepen. De school biedt ook een ruim studieprogramma aan voor leerlingen die zich voorbereiden op het toelatingsexamen arts-tandarts.

Voor de verdere groei van de evaluatiepraktijk kiest de school ervoor om dit vooral te doen via aansturing en stimulansen van de vakgroepen.

Met deze keuze hoopt de schoolleiding om via de vakgroepen de ontwikkelingsdynamiek verder aan te moedigen.

4.3.2 Rapporteringspraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning.

Motivering

De rapportering sluit logisch aan bij de uitgangspunten van de evaluatiepraktijk. Er zijn 'maandrapporten' voor dagelijks werk/gespreide evaluatie en semesterrapporten voor examens (syntheseproeven) en dagelijks werk/gespreide evaluatie. De rapportering is cijfermatig en geeft telkens weer waar het resultaat van de leerling zich situeert in het geheel van de klasgroep. De frequentie van de rapportering is hoger in de eerste graad dan in de volgende graden. Zo volgt ze het uitgangspunt van de ontwikkeling van begeleiding naar zelfstandigheid van de leerlingen en de daaraan verbonden frequentie van evalueren. De rapportering in de semesterrapporten is afgestemd op de uitgetekende puntenverhoudingen tussen de vakken (naargelang van het aantal lesuren per week) en tussen dagelijks werk en examens (syntheseproeven). In de rapportering is ook merkbaar voor welke vakken er gespreide evaluatie is.

De school stuurt de leraren aan om de remediëring bij de leerprestaties te registreren in het leerlingenvolgstelsel. De rapportering daarover verloopt veeleer verspreid dan wel volgens een eenduidig communicatiekanaal. De opvolging van extra begeleiding in geval van een waarschuwing wordt doelgericht gerapporteerd.

Een digitaal rapporteringssysteem, uitgeschreven puntenroosters (per leerjaar, studierichting en vak) en duidelijke richtlijnen in het schoolvademecum ondersteunen de rapportering. Er zijn ook duidelijke richtlijnen voor het gebruik van de 'PWO-mappen', waarin de gecorrigeerde taken (persoonlijk werk) en overhoringen van de leerling per vak verzameld zitten. Het is de bedoeling dat de ouders deze taken en overhoringen ondertekenen en zo op de hoogte blijven van de leerprestaties. De opvolging daarvan gebeurt strikter in de eerste graad dan in de volgende graden.

De doelgerichtheid en de doeltreffendheid van de commentaren op de rapporten zijn beperkt. Er is alleen

ruimte voorbehouden voor een samenvattende commentaar bij de studieresultaten. Dit zijn meestal algemene positieve of negatieve vaststellingen over leerhouding. De commentaar bevat in beperkte mate diagnostische informatie op het niveau van de vakken en informatie over voorstellen of opvolging van remediëring.

De rapportering over de eindbeslissingen van de delibererende klassenraden verloopt volgens de regelgeving. De motivering van B- en C-attesten gebeurt op basis van een syntheseblad, waarin de zwakke studieresultaten, de evolutie van de leerprestaties en de ondernomen remediëring vermeld worden. De eindbeslissing bevat veelal een oriënterend advies, zeker in geval van een B- of C-attest. De doelgerichtheid van de adviezen is duidelijk voor de oriëntering binnen het eigen studieaanbod, maar veeleer vaag en algemeen voor oriëntering buiten de school.

Gekoppeld aan de reflectie over het evaluatiesysteem is ook de rapporteringspraktijk enkele jaren terug bijgestuurd. In enkele vakken (lichamelijke opvoeding en moderne talen) is dit aanleiding geweest om de rapportering transparanter te maken door apart over de verschillende doelstellingendomeinen te rapporteren.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Het Sint-Jozefscollege wordt geleid door een directieteam dat bestaat uit een algemeen directeur, een directeur en twee adjunct-directeurs. Sinds 2008 heeft de huidige organisatiestructuur vorm gekregen en deze is uitgetekend in een organogram met een duidelijke taakverdeling en een precieze taakomschrijving voor de verschillende actoren. Het leiderschap is organisatorisch en stimulerend: een transparante schoolorganisatie en aandacht voor didactische vernieuwingen waarbij traditie ontwikkeling niet in de weg staat, zijn de voornaamste speerpunten in het beleid. Voor het bewaken van de onderwijskundige aanpak, doet het directieteam een beroep op de eigen pedagogische begeleidingsdienst en vertrouwt ze op de vakdeskundigheid en verantwoordelijkheid van de individuele leraren en vakgroepen. Deze vakgroepen kunnen rekenen op ondersteuning door de vakcoördinatoren die als spelverdelers binnen het vakteam functioneren.

Het beleid van de school wordt gevoerd vanuit een breed gedragen visie die kadert binnen het pedagogisch project van de Jezuiëtencolleges. De school profileert zich als een aso-college met een brede waaier aan studierichtingen en met als doel jongeren voor te bereiden op hoger onderwijs. De beleidsvisie heeft recentelijk ook vorm gekregen in een schoolwerkplan dat het kader is voor de beleidsvoering. Een aantal beleidsprioriteiten werden door verscheidene werkgroepen geconcretiseerd in specifieke visieteksten. Er zijn nog geen strategische en operationele doelen met verantwoordelijken en een tijdsplan vooropgesteld maar een prioriteitenplan per schooljaar stelt de jaarlijkse aandachtspunten scherp.

Hoewel reeds eerder acties genomen werden om de leer- en slaagkansen van leerlingen te bevorderen door taalondersteuning aan te reiken, heeft het talenbeleid van de school pas recentelijk een meer gestructureerde vorm gekregen. Er is een doordachte visie uitgewerkt waarbij uitgegaan wordt van relevante doelstellingen op school-, leraren- en leerlingenniveau. Door de oprichting van het taalteam en door verschillende ondersteunings- en professionaliseringsinitiatieven wil men de schoolbrede gedragenheid van het talenbeleid bewerkstelligen. Er worden voorlopig vooral effecten gesorteerd met betrekking tot het Nederlands als instructietaal en het Nederlands voor de communicatie. De effectiviteit van het talenbeleid ten aanzien van de realisatie van de leerplandoelstellingen op leerlingenniveau kan de school pas in een latere fase nagaan.

De officiële overlegorganen (schoolraad, ondernemingsraad, leerlingenraad en ouderraad) zijn reglementair samengesteld en functioneren conform de regelgeving. De pedagogische raad is een sterk aanwezige adviesraad die een belangrijke rol speelt in de reflectie over en in de bijsturing van de schoolwerking. De schoolleiding maakt doelbewust gebruik van deze aanwezige kanalen om de communicatie en gelijkgerichtheid te bevorderen. Ze neemt zelf ook actief deel aan de vakgroepen en werkgroepen waarin leraren ruimte krijgen om het schoolbeleid mee vorm te geven. Hiermee creëert de schoolleiding voor elk personeelslid en voor elke leerling voldoende kansen tot informele en formele participatie en overleg.

De school verzamelt en analyseert gegevens over heel wat aspecten van de schoolwerking. Ze doet dat via tevredenheidsenquêtes en zelfevaluaties van de leraren, maar ze toetst ook de kwaliteit van haar onderwijs af door deelname aan externe audits en peilingen. De school volgt ook de resultaten van haar leerlingen op in het vervolgonderwijs en brengt haar eigen attesteringsgegevens in kaart, dit vanuit een voortdurende zorg om de eigen kwaliteit te bewaken en te optimaliseren. Op basis van de resultaten van de verzamelde gegevens worden beleidsmatige initiatieven genomen (bijvoorbeeld aansturing van professionalisering) die jaarlijks verzameld worden in een prioriteitenplan. Zoals blijkt uit deze doorlichting, blijft de kwaliteitszorg op vakniveau soms nog achterwege. Niet alle resultaten en conclusies van de verzamelde gegevens leiden tot verbeterpunten die ook tot op klasniveau impact hebben en opgevolgd worden. De ontwikkelingsdynamiek die typerend is voor het schoolbeleid, is niet terug te vinden bij alle individuele leraren. Bij hen is er nog niet overal een cultuur van zelfevaluatie en bijsturing op grond van leerplanstudie

en toetsing van de leerlingenresultaten aan het eigen didactisch handelen.

De onvoldoende leerplanrealisatie in Sportwetenschappen leidt niet tot een beperkt gunstig advies omdat de bewegingsgebonden leerplandoelen kwalitatief uitgewerkt zijn.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- het leer- en leefklimaat
- het engagement van de personeelsleden
- de organisatorische ondersteuning van de onderwijskundige processen
- de brede en harmonische vorming

Wat betreft het algemeen beleid

- de participatieve besluitvorming
- de transparante organisatiestructuur
- de ondersteuning van onderwijskundige initiatieven
- het professionaliseringsbeleid
- de analyse van de verzamelde gegevens met het oog op kwaliteitsbewaking

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de leerplangerichtheid en gelijkgerichtheid voor een aantal vakken
- de verdere uitwerking en verdieping van de onderzoekscompetentie
- de beschikbaarheid van infrastructuur en leermiddelen voor de wetenschappelijke vakken

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- het bewaken van de doeltreffendheid van de onderwijskundige processen

Wat betreft het algemeen beleid

- de opvolging van kwaliteitszorg op vakniveau

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de leerplanrealisatie voor lichamelijke opvoeding in de eerste graad A-stroom
- de leerplanrealisatie voor Engels in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen
- de leerplanrealisatie voor natuurwetenschappen in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen, Grieks-Latijn en Latijn-moderne talen
- de leerplanrealisatie voor lichamelijke opvoeding en sport in de derde graad aso in de studierichting Sportwetenschappen (geen opvolging door de inspectie)

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

BEPERKT GUNSTIG

omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	X	
Graad 1 Grieks-Latijn	X	
Graad 1 Latijn	X	
Graad 1 Moderne wetenschappen	X	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	X	X
Graad 3 ASO Grieks-Latijn	X	
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	X	X
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	X	X

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 29-04-2016 opnieuw een controle uit.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Hilde De Rijbel de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	